

Gardianul

Revistă lunară polițienească, cetățenească, socială
Director: Simeon Hațieganu Chestorul poliției municipiului Cluj.

Anul I

Iunie-Iulie

1930

M. S. REGELE CAROL II.

Entuziasmul unanim, cu care a fost primită vestea reînțarcerii în țară a celui dintâi fiu născut al Marelui Rege Ferdinand, justifică o legitimă dorință populară și o profundă necesitate istorică.

După o perioadă tulbure de patru ani, pe care istoria o va lămuri desigur în toate amănunțele ei de nedeslegat astăzi, avem în unghiul de cumpănă a trebilor publice, pe cârmaciul firesc, Regele vârstnic, pregătit pentru domnie.

Ce înseamnă acest fapt pentru țara noastră întregită cu atâtea jertfe, se va vedea, mai curând de cât ne așteptăm, din roadele acestei binecuvântate domnii.

În perioada cea mai critică a consolidării noastre naționale, după cele dintâi eforturi făcute sub domnia glorioasă a Regelui Ferdinand, România a pierdut în dibuiri nesigure patru ani de osteneli zadarnice. Lipsa conducătorul, care s'a întors deunăzi, coborând ca o binecuvântare asupra grijilor noastre din ce în ce mai aspre.

Azi țara se deșteaptă ca dintr'un chinuitor coșmar și în jurul ei negurile se deschid pe căile viitorului Reîntrăm în linia logică a desvoltării noastre istorice. Actul dela 8 Iunie pecetluște o eră nouă, de statornicie, de prosperitate și de liniște.

Nu a trecut nici o lună de zile dela urcarea pe Tron a Regelui Carol, și în țară se simte altă atmosferă. E un prim indiciu că toate nădejdiile, cari s'au pus în această domnie aveau temeinice justificări. Regele nu mai e o ficțiune, care poate fi substituită; Regele e o realitate; Regele este o voință, care acționează; Regele este o minte care cugetă; Regele este suprema instanță prin care se lămînează firul senzibil al desvoltării noastre naționale.

CAROL II prin drept natural și prin calitățile Lui înnăscute, e Regele, trebuia să fie Regele nostru de astăzi. Născut și crescut în pulsația sevei naționale românești, El se identifică cu ființa organică a personalității noastre etnice, în tot ce avem mai curat și mai nobil. Ființa Lui a suferit cu noi și s'a bucurat cu noi, ca vlăstar Regal atunci, când doboram ultimele obstacole pentru a ne ridica pe culmea nădejdilor noastre seculare; cu El am suferit toți cei rămași de isbeliște acasă, când El rătăcea pe căile străine ale destinului ce i se pregătise, și cu El, pentru El, și pentru noi ne-am bucurat, când în presara zilei de 6 Iunie trecea falnic peste trupul vitregit al țării, pentru a se coborî, ca o nouă și dorită speranță, în inima românismului, la București.

Nimenea n'a înțeles mai profund și mai chinuitor, ca noi polițiștii, problema regalității, în cei din urmă patru ani de nesiguranță, în care țara a fost lipsită de conducătorul ei firesc. Prin natura ocupației noastre de străgeri ai ordinii publice, am asistat cu străngeri dureroase de inimă la rostogolirea din ce în ce mai vertiginoasă a ideii de autoritate, la sdruncinarea tuturor temeiurilor sănătoase de muncă și prosperitate. Eforturile cele mai bine intenționate dădeau greș, pentru că în viața noastră publică lipsea pârghia de sprijin a autorității supreme, care este Regele.

De aceea, în mijlocul bucuriei generale, cu care a fost salutată întoarcerea Celui ce era sortit să ne fie Rege și îndrumător, armata de pace și de necontenită activitate a polițiștilor a tresăltat cu o îndoită bucurie, cu bucuria desăvârșită a cunoștinței de cauză și cu bucuria instinctivă a tuturor.

TRĂIASCĂ REGELE CAROL II!

»Gardianul«

Politia tehnică modernă

De: Dr. Edmund Locard

Directorul laboratorului de politie tehnică din Lyon

Nimeni nu ar putea susține că poliția judiciară nu a făcut dela la Reynie încoace, progrese simțitoare.

Și lucrul e îmbucurător, căci dacă — după război — numărul infracțiunilor a crescut în proporții înspăimântătoare, în aceiași măsură și polițiștii, și-au perfecționat metodele.

Polițiștii din vremea lui Ludovic XIV sau a lui Napoleon, nu aveau să lupte ca cei de acum, cu bandiții ce întrebunțează automobilul sau cari manevrează aparate de spargere din cele mai perfecte și sigure, și știu să-și anestezieze victima. Așa că crima devenind o artă, a fost nevoie ca și poliția să renunțe la vechile ei metode de cercetare, și să adopte procedee științifice, spre a nu fi întrecută de infractori.

Această evoluție a cercetărilor criminale în sensul tehnic, este cauza principală a disgrăției în care — pentru motive întemeiate — căzut mărturia. Cercetările întreprinse de câțiva ani de criminaliști și psihologi, au dovedit că mărturia, considerată odinioară ca regină a probelor, este supusă greșelii, și că ei i se datoresc cele mai multe erori judiciare. Că nu este paradoxal să admitem, că vorba a fost dată omului spre a-și deghiza gândul, cu acea restricțiune, că deghizarea dacă este constantă nu e întotdeauna voită. Imediat după săvârșirea crimei, în timpul primelor cercetări, se poate culege ceea ce se numește mărturia brută, care n'a suferit încă acțiunea alterată a închipuirii sau aceea a memoriei. Dar polițistul ajunge aproape în totdeauna la locul infracțiunii, după un timp în care declarațiunile de mai multe ori repetate, au produs cristalizarea mărturiei. Mai mult încă, însuși cel ce ia întregatorul, prin chipul în care pune întrebările, sugestionează martorul și adaugă astfel indirect propriile sale deformațiuni, la schimbările povestirii spontanee.

Pe de altă parte, trebuie ținut socoteală de mărturiile nesincere, de invențiunile fără voe a povestitorilor, de fanteziile cu care femeile își împodobesc mărturisirile ce fac și de neexactitatea atât de primejdioasă a depozițiunii copiilor.

În general pentru criminalist, mărturia este o dovadă ce trebuie interpretată și a cărei valoare

este restrânsă. Prin ce ar trebui deci înlocuită această dovadă, care a fost așa de multă vreme singura luată în seamă?

Poliția modernă tinde să-și substituie semnul, indiciul, prin constatările tehnice, singurii martori cari nu mint niciodată. Această nevoie de a substitui dovada indicială, ceea ce dela Bacon se numea otrava mărturiilor, a făcut să apară, în diferite orașe mari, organisme noi care sunt laboratorii de poliție tehnică. Aici se desăvârșește cercetarea probelor indiciale și analiza urmelor lăsate de criminal în orice infracțiune.

Cel mai vechi laborator de poliție este serviciul de identicare judiciară a Prefecturii poliției din Paris, întemeiat în anul 1882 de Alfons Bertillon în scopul exclusiv de a identifica pe recidiviști. Dar printr'o atracțiune de neînvinș și pentru că orice problemă de cercetare, nu este decât o pură chestiune de identitate, atunci când judecătorii și-au dat seama că ceea ce au de rezolvat se poate face prin procedee tehnice, s'au adresat tot lui Bertillon. Și astfel fără să fi căutat, șeful serviciului de identitate a fost chemat să-și dea părerea în afaceri de spargeri, de asasinat, de spionaj și de fals, și acest specialist a portretului vorbit și a măsurărilor, care nu era la început decât un antropolog, s'a ocupat în diferite împrejurări de urmele infracțiunii, a pașilor, de aprențele digitale și de documentele scrise, devenind astfel cel dintâi dintre experți.

După moartea ilustrului fondator al serviciului, urmașii săi David și Beyle, și unul și celalalt erudiți cercetători și descoperitori minunați, au creat un adevărat laborator de cercetări criminale.

Un anumit număr de instituții analoge a fost creat și în streinătate. Reiss, la Lausanne; Stockis, la Liège; Snaikert, la Berlin; Kottig, la Dresda; Henry, la Londra; Vucetici, la Buenos-Aires; Viatti, la San-Paulo; Ottolenghi, la Roma și încă alții au fondat servicii tehnice de cercetări criminale, fie în universitate, fie ca anexe a serviciilor de siguranță sau a parchetelor.

Aici s'au pus bazele metodei noi ce a fost numită, poate cam pretentios, poliția științifică.

În Franța nu există decât două laboratorii de

Camera de investigațiuni criminale a Prefecturii de poliție din Paris, cu multiplele ei aparate de fotografiat și mărit.

Laboratorul chimic al Prefecturii de poliție din Paris, care conduce lupta, pe care știința o duce împotriva crimei.

poliție tehnică: cel dela Paris și cel din Lyon, și este foarte regretabil că celelalte orașe mari nu sunt înzestrate încă la fel.

Laboratoriile de poliție corespund unui scop împătrit:

1. Să caute urmele criminalilor, ușurând descoperirea acestora; 2. să identifice pe recidiviști; 3. să procure justiției dovezile indiciale, adică să funcționeze ca centre de expertiză; să servească ca școli de poliție.

Se luăm de pildă ceea ce petrece la Lyon. Imediat ce s'a semnalat o crimă, cea dintâi datorie a șefului de post sau a comisariatului de cartier este de a înștiința prin telefon, laboratorul de poliție. În acelaș timp comisariatul, face cunoscut reclamantului că nu trebuie să mai atingă sau să deranjeze nimic din ceea ce află la locul infracțiunii; și dacă e cu putință, nici să nu mai intre acolo. În cazurile grave se postează un agent care are sarcina să supravegheze eșirea localului în care s'a comis crima și să împedice pe oricine, chiar și pe reclamant și poliție de a pătrunde înlăuntru. Serveritatea acestor dispozițiuni este la început fără putere de aplicare, pentru că victima mai înainte de a înștiința autoritățile începe să evalueze pierderea suferită, atingând toate obiectele, punându-le la locul lor și substituind astfel urmele sale proprii, urmelor răufăcătorilor. Dar făcând apel la presă, s'a obținut rezultatul, că însuși publicul se supune disciplinei necesare și în prezent expertul când sosește la fața locului, găsește toate lucrurile în starea în care le-a lăsat criminalul.

Expertul ajunge deci cel dintâi pe teren. El va trebui mai întâi să fixeze dispoziția scenei, prin ajutorul fotografiei. Într'adevar, clișeul este singurul martor care nu dă loc nici odată la discuții contradictorii. După aceea expertul are datoria să caute urmele criminalului. Principiul este acesta: e cu neputință unui om să lucreze și mai cu seamă să lucreze cu intensitatea pe care o presupune acțiunea criminală, fără să lase urme, de trecerea sa. Cestiunea este să găsească aceste urme și să le utilizeze.

Partea pasionată a acestei vânători a omului, constă tocmai în varietatea descoperirilor și în nevoia de a avea spiritul vecinic treaz, spre a putea oricând prinde latura de folos ce nu a fost prevăzută.

Pe teren se văd urmele luptei: pașii victimei se întretaie cu ai ucigașului. Pe ușa sfărâmată se vede țiparul apăsării ce a smuls-o din țâțâni. O mobilă a păstrat urma sângeroasă unde se descifrează semnătura prețioasă a liniilor digitale. În sobă se găsesc resturi de hârtie arsă. Sub unghiile mortului se descoper peri smulși, — pe mâna sa semnătura agresorului. Prin apăsarea cotului s'au produs desenurile stofei în praful de pe un scrin. Iată martorii surzi și muți, cari nu mint și nu înșală nici odată.

Amprente digitale, urma pașilor, zgârieturi produse de unghii și dinți, documente carbonizate cari se pot citi, forma instrumentelor de spargere, urme de vestminte sau de păr. Nu e nevoie de alți martori, ucigașul și-a aplicat pecetea deasupra crimei. Drumul este deschis. Dacă se produce arestarea, vinovatul va fi cu siguranță dovedit.

Urma cea mai obișnuită, dar și cea mai bună, este amprenta digitală. Nu se poate atinge un obiect neted, chiar de mâini ce au fost cu îngrijire spălate, — fără ca să nu rămâe urma dese-

nurilor ce le are fața palmară. Or, aceste deseneuri neschimbate la aceeași persoană dela naștere până la moarte, se deosebesc între ele mai mult decât se deosebesc fețele.

Astfel că, foarte adesea, se pot descoperi numai prin inițiativa laboratorului răufăcători, pe cari nici un martor nu i-a văzut, pe cari nimenea nu i-a denunțat, dar cari au lăsat doar o amprentă digitală la locul crimei

Înștiințati asupra acestui pericol, unii spărgători își pun mânuși. Dar aceasta se întâmplă foarte rar, căci spărgătorii lucrând noaptea și în locuri necunoscute, au nevoie de întregă sensibilitatea degetelor lor.

Câte crime începute cu mânuși nu au fost sfârșite cu mânuși fără degete?!

În clipa cea mai grea, când lupta împotriva unei case de fer rezistente, sau a unei încuitori dificile, e mai aprigă, mânușa fiind deșirată sau îndepărtată, — urmele se înmulțesc și apar pe suprafața metalului, sau a lemnului neted. În fine — și aici e partea cea mai ingrată — mânușile cele mai groase nu împedică apariția amprentelor trădătoare.

Laboratorul de poliție din Lyon, numără la activul său prinderea unui mare număr de delicvenți, cari au operat cu mânuși. Cel mai bun exemplu este al unui oare care Reynaud, care furând din vitrinele magazinului de blănuri Beckensteiner, măr-furi în sumă de 95.000 fr., a lăsat pe un geam, o urmă destul de clară, pentru ca exact în zece minute, să poată fi găsită în fișierul dactiloscopic unde sunt colecționate amprente.

De multe ori amprenta e așa de mică, încât abia poate fi utilizată. Câteva linii încurcate, peste cari s'au adăugat altele, abia se pot distinge cu toată întrebuintărea coloranților și a artificilor luminei. Rămâne totuși mijlocul unui examen microscopic care descoperă urma imperceptibilă a porilor, ei înșiși atât de variați ca formă, și atât de caracteristici, încât cu doi sau trei milimetri de amprentă, se poate recunoaște un criminal.

În ce privește proba prin amprentă, jurisprudența este astăzi perfect stabilită. Curtea cu juri din Rone și tribunalele corecționale de regiuni condamnă constant pe baza acesteia probe unice, — cu condițiunea ca urmele să fie îndestul de clare spre a îngădui expertului să conchidă cu toată siguranța.

În cazurile unde nu sunt amprente digitale, să nu se creadă că polițistul rămâne dezarmat. Urma pașilor, sau aceea lăsată de atingerea hainelor, petele de tot felul, câte odată un fir de păr, pot fi origina unor cercetări rodnice.

Apoi examenul resturilor îngrămădite sub unghiile răufăcătorilor, puțin obicinuiți cu rafinamentele artei manicură, dă polițistului indicațiuni extrem de importante.

Sub unghii asasinul va păstra mult timp cojițe de sânge; sub unghii, agresorul sau violatorul vor păstra resturi de păr smulse victimei; tot aici se mai pot fixa firele rupte din haine.

Aici se așează și praful care va îngădui să se poată constata unde a petrecut individul suspect. Astfel după săvârșirea unui furt prin escaladare, am găsit sub unghiile unui hoț, păcură de pe funie cu ajutorul căreia el se lăsase în atelierul unui argintar. Curățatul unghiilor trebuie să fie înfoc-deauna prima operațiune ce se face după arestarea unui individ suspect.

Fotografia metrică de față și profil, un important auxiliar al poliției în urmărirea infractorilor recidiviști.

Școala agenților de poliție din Prefectura poliției Paris, în care se învață dactiloscopia și portretul vorbit.

Praful de pe haine are și el importanța lui. Periind haina unui individ se poate spune, numai pe baza examenului prafului, de unde vine și ce a făcut. Este ceea ce numesc eu, praful profesional, după cum sunt și diformațiuni profesionale. Culegând resturile care împregnează mâneca unui făurar sau unui lăcătuș, se va găsi altă ceva decât pe mâneca unui farmacist sau pe bluza unui zidar.

Aplicarea acestui principiu dă în criminalistică rezultatele cele mai folositoare. Periind pe un falsificator de monedă, se poate extrage destul praf metallic, spre a dovedi că el are alte ocupațiuni decât meșteșugul său aparent. Se poate stabili chiar de ce metale se servește și în ce anume proporție.

În camera în care zace victima, omorătorul și-a uitat haina. Expertul pune mâna pe ea, o bagă într'un sac de hârtie, pe care îl bate mai mult timp, apoi adună praful strâns la fundul sacului. Microscopul descoperă o mulțime de copuri mici de lemn; vinovatul e deci tâmplar sau dulgher. Dar se mai găsesc și mici cantități de clei; prin urmare presupunerea tâmplarului e cea adevărată. După câteva ore criminalul este descoperit.

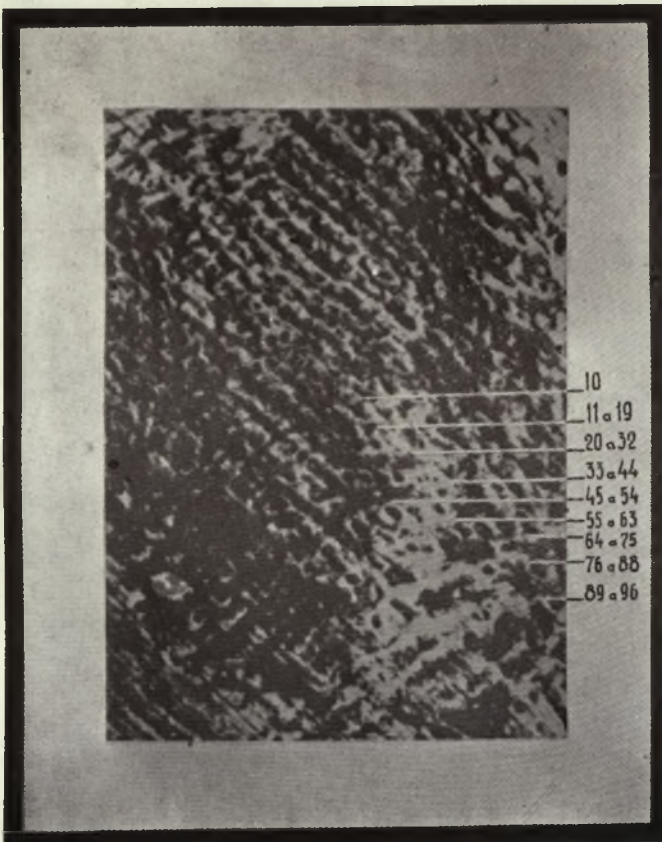
Sherlock Holmes demasca pe hoți prin examenul noroiului, metodă excelentă și care în realitate dă rezultatele cele mai fericite. S'a săvârșit un furt într'o moară. Victima învinovățește pe un vecin, care însă își stabilește un alibi. Se examinează pe dată ghetetele celui presupus. Pe talpă, între două straturi de noroi uscat, se găsește o mică pată de praf alb, amestec de făină și de țărâțe. Alibi-ul este prin urmare născocit. Într'o altă afacere, hoțul a ascuns banii furați într'un părau: prevenitul are pe talpă două straturi de noroi între care e intercalat un strat mic de nisip foarte fin,

provenind din albia pârăului. Dovada vinovăției e deci făcută.

Praful din buzunare este cel mai interesant; se găsește aci rezumatul succint de tot ceea ce a făcut omul pe când purta haina. S'au putut descoperi infime urme de sânge după un omor, pe când toate petele fuseseră cu grije spălate de vinovat.

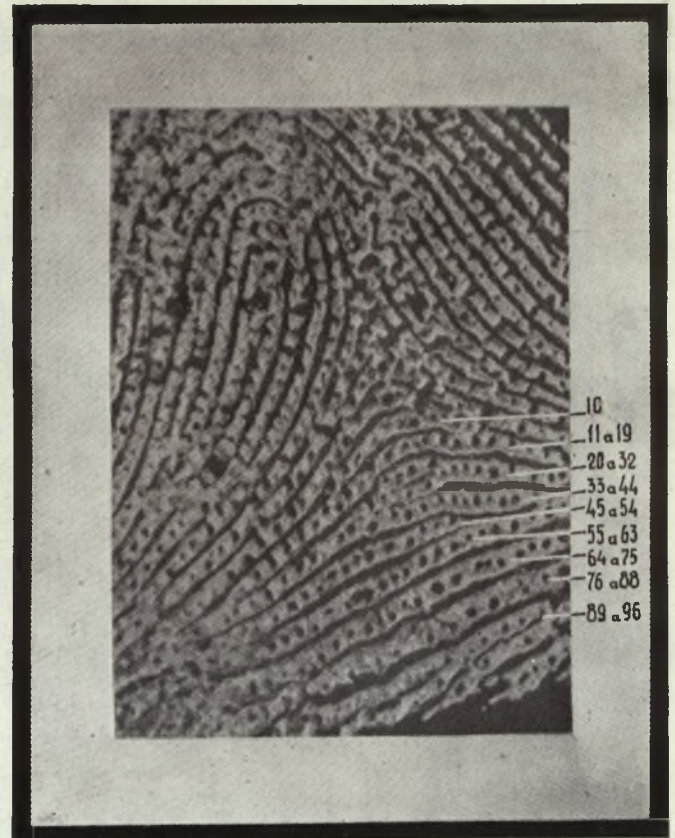
Tot așa, poate și mai bine, în scobitura cuțitelor. Un singur rest, cuprins în praf, poate constitui cheia întregii probleme criminale. S'a găsit un mort într'o câmpie, având un cuțit implantat în inimă. Aceia cari l-au descoperit, având mai multă grijă de a da ajutor, decât de a menaja indicile, calcă cu piciorul așa de bine terenul, încât nici o urmă nu se mai poate citi. Cercetările pe de altă parte nu ajung la nici un rezultat. Câteva zile mai târziu, într'un cârd de vagabonzi prinși într'o razie este adus la laborator un lucrător cărămidar. O pată de sânge pe haină atrage băgarea de seamă. Pe haina sa se vede un grăunte ca de pădăie. Dar acesta nu e un grăunte obicinuit. Examenul radioscopic recunoaște o compozițiune relativ rară, din care o tufă care era la doi pași de cadavru, și al cărei fruct, purtat de vânt, s'a lipit de haina agresorului în timpul luptei. Acest amănunt mic în aparență, a rezolvat problema: asasinul a fost prins și nu i-a mai rămas decât să mărturisească.

Într'o altă afacere, un om avusese craniul despicat printr'o lovitură de sabie. Au fost examinate armele cavaleriei din garnizoană: nu se descoperi nici sânge, nici vre-o știrbire caracteristică decât pe una, o bucățică de iarbă. Strâns cu întrebările, cavaleristul recunoaște în curând crima sa. După lovitură el ștersese sabia în iarbă.

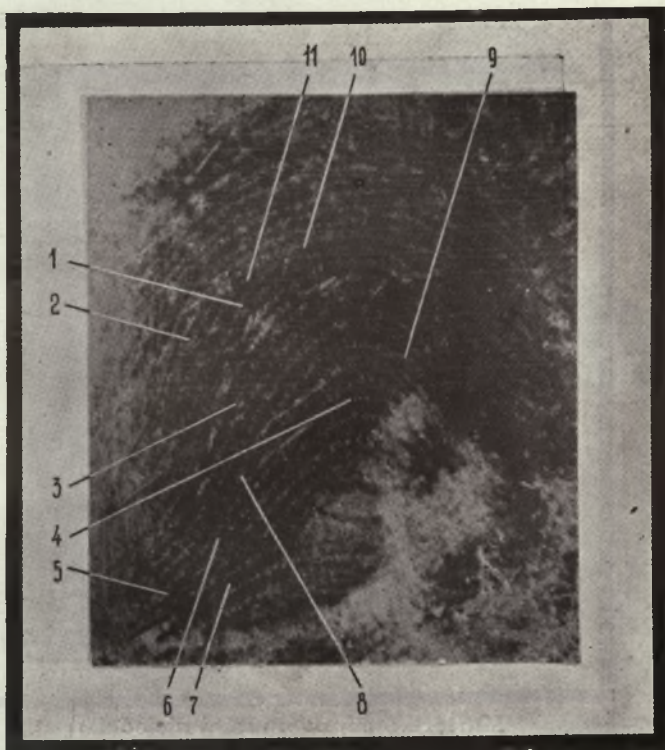
Identificarea unui hoț prin amprenta digitală găsită pe un geam spart.

Această amprentă cam vapoasă, a fost colorată cu carbonat de plumb. Desenurile sunt cât se poate de clare.

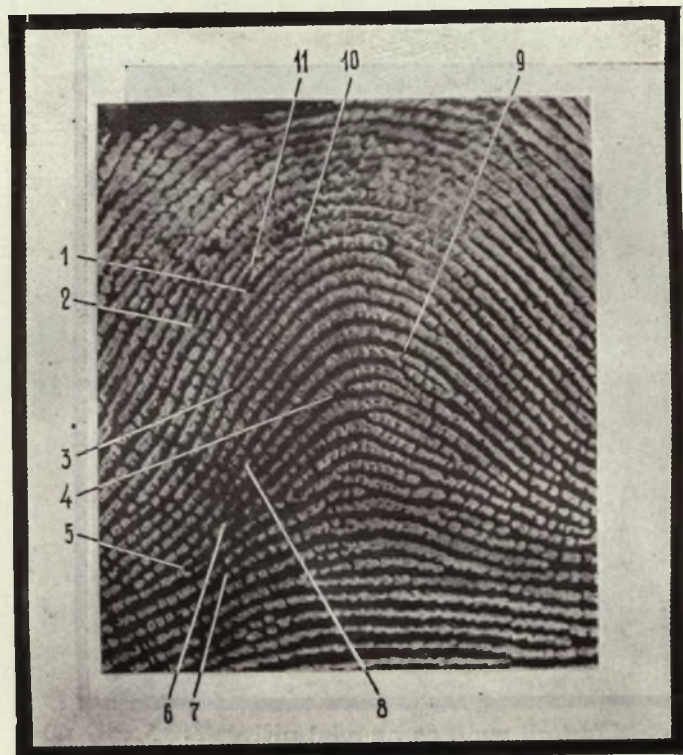

Ampretele degetului mare stâng al inculpatului luate în laborator.

Trăsăturile și cifrele arată punctele caracteristice ale celor două desene, care sunt absolut identice.

Identificarea amprentelor unui hoț ce purta mănuși.
 In desen se vede urma lăsată de răufăcător pe o sticlă, cu toate că purta mănuși.

Amprenta degetului mijlociu al hoțului, luată în laborator.
 Se vede identitatea absolută a celor două desenuri, cari au aceleași puncte de reper.

Spărgătorii superstițioși cred că, atâta timp cât va rămânea pe teren vre-un lucru lăsat, dâșii nu vor putea fi prinși. De aici obiceiul de a depune ceiace Reiss numește „o carte de vizită mirositoare”. Un individ s'a introdus într'o casă nelocuită: după ce a furat la etajul superior, a lăsat acolo cea mai murdară urmă a trecerii sale. El mai fură însă și la etajul întâi, dar cum nu mai avea mijlocul să-și plaseze și aici un nou portebonheur, se hotărăște să lase cel puțin o imitație. Pentru aceasta s'a folosit de niște ipsos lăsat de geamgii. Dar această materie esențial plastică, a păstrat multe și superbe amprente digitale, și grație acestora hoțul nu a întârziat de a fi prins.

Cu ocaziunea unui furt săvârșit într'o farmacie din Lyon, perchiziția a dovedit că unul din infractori a crezut cu cale să lase urmele despre care am vorbit. El rupse apoi o foaie de hârtie gris pe care a lăsat-o pe pardoseală. Hârtia purta deci numeroase amprente digitale, din spre părțile ce nu suferise contactul inestetice. Unul din preparatorii mei a colorat urmele digitale cu negru animal, a făcut apoi cercetări în colecțiunea de amprente a laboratorului și a găsit astfel pe vinovat.

Foarte adesea hoții lasă pe teren urma felului lor de ecleraj. Aceasta poate fi un bun mijloc de identificare. Reiss a găsit pe pupitru săltarului unui magazin prădat, urme de stearină. Locul fiind prea întunecos, spre a putea examina mai bine urmele, el a cerut o lumânare. Un băiat a găsit una în buzunarul unuia din camarazii săi. Reiss constată că capătul lumânării purta urme ce arătau că ea a fost lipită: aceste urme se potriveau într'un mod perfect urmelor găsite deasupra săltarului. Într'un furt săvârșit la Montélimor am putut identifica pe vinovat grație unui mic fragment de amprentă digitală, foarte distinctă, lăsată pe o lumânare. Cât despre urmele lăstate de haine, ele sunt

de o importanță capitală. Într'adevăr contactul stofei produce amprente în praf: se va putea recunoaște în chipul acesta că răufăcătorul purta mănuși de piele sau de lână, încălțăminte sau șosoni, etc. Urma lăsată pe o marmură cu praf de desenul unei haine de catifea, m'a ajutat să identific pe autorul unui asasinat săvârșit lângă Tournus. Într'o altă afacere, un hoț sărind peste zidul unei vile, a căzut în genunchi; el purta un palton de catifea, dar unul din genunchi era cârpit cu catifea ce avea desenul mult mai îngust. El a lăsat grație acestui detaliu urme caracteristice, care au permis să fie cu ușurință descoperit. Altă dată, genunchiul agresorului s'a imprimat în sângele ce acoperea cămașa victimei, în dreptul urmărului; desenul, foarte clar, al stofei pantalonului a făcut posibilă identificarea criminalului. Spargerea lasă urme a căror analiză trebuie să fie cu deamănuntul cercetată. Mulajul cu ceară a amprentelor diferitelor instrumente și mărirea lor fotografică îngăduie de a recunoaște diferențele microscopice, care caracterizează fiecare instrument de spargere în parte.

Urma țevii (lămpii) oxhidrice (calumel) sau oxacetilenice, poate deopotrivă da loc la curioase identificări. Într'o dimineață, casa de fier a uzinei Singer din Lyon, (mașini de cusut) a fost găsită deschisă prin mijlocul lămpii oxhidrice. Peste câteva zile, un notar dintr'un oraș vecin s'a plâns că și casa sa a fost deschisă tot astfel. El avea bănueli, ce păreau întemeiate, asupra unuia din clienții săi, care, legatar universal, grevat de importante legate particulare, depusese în ajun valoarea legatelor, și apoi le-a sustras în timpul nopții, în mod criminal. Dar deschiderea acestei case prezintă cea mai izbidoare asemănare, cu spargerea uzinei Singer. Atunci expertului i-a trecut prin minte să studieze dacă există vre-o constanță în urma pe care o lasă calumelul în metal pentru

Martorii muți, ce nu mint niciodată.
Un pahar pe care se află amprente digitale.

Martorii muți, ce nu mint niciodată.
Amprente lăsate de criminal la locul crimei.

Mulajul in praf al unui pas.

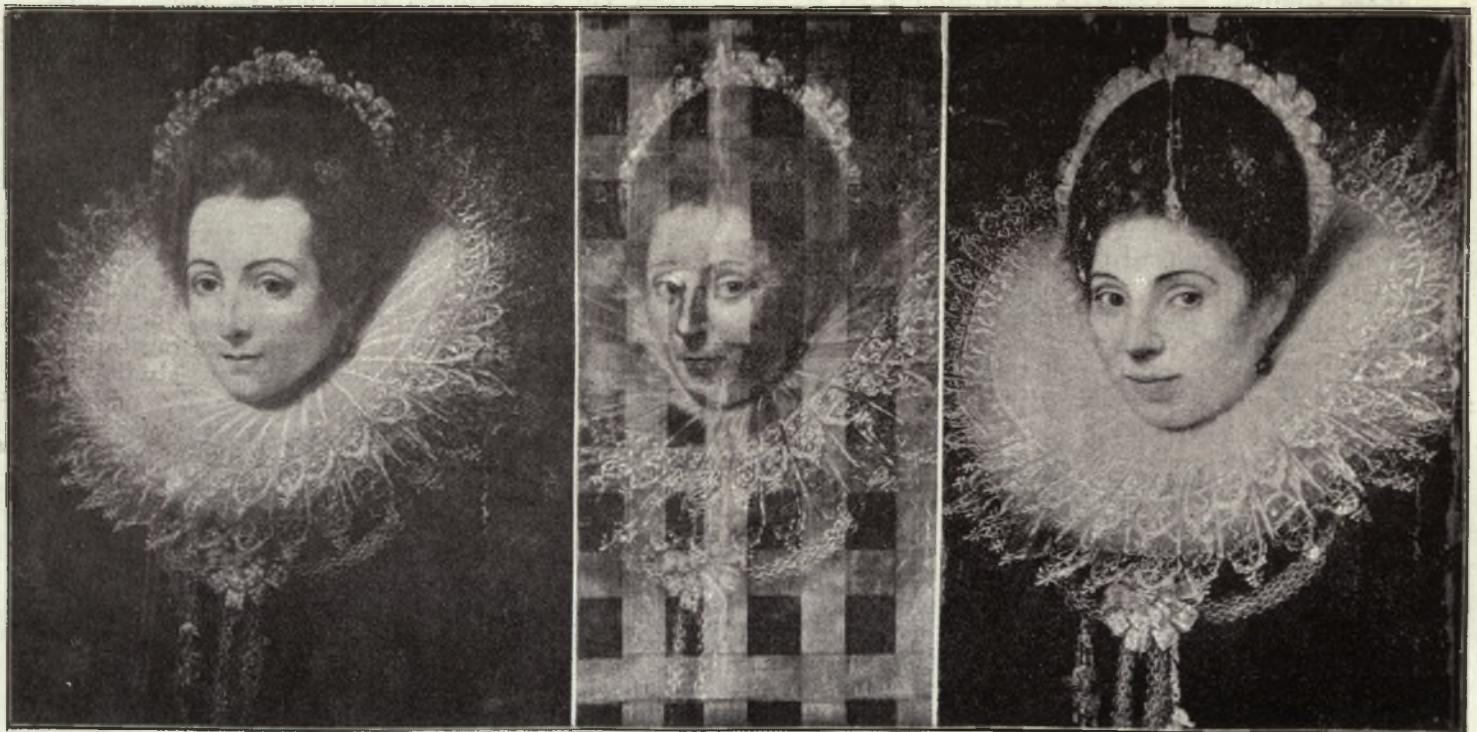

Mulajul unui picior cu șase degete.

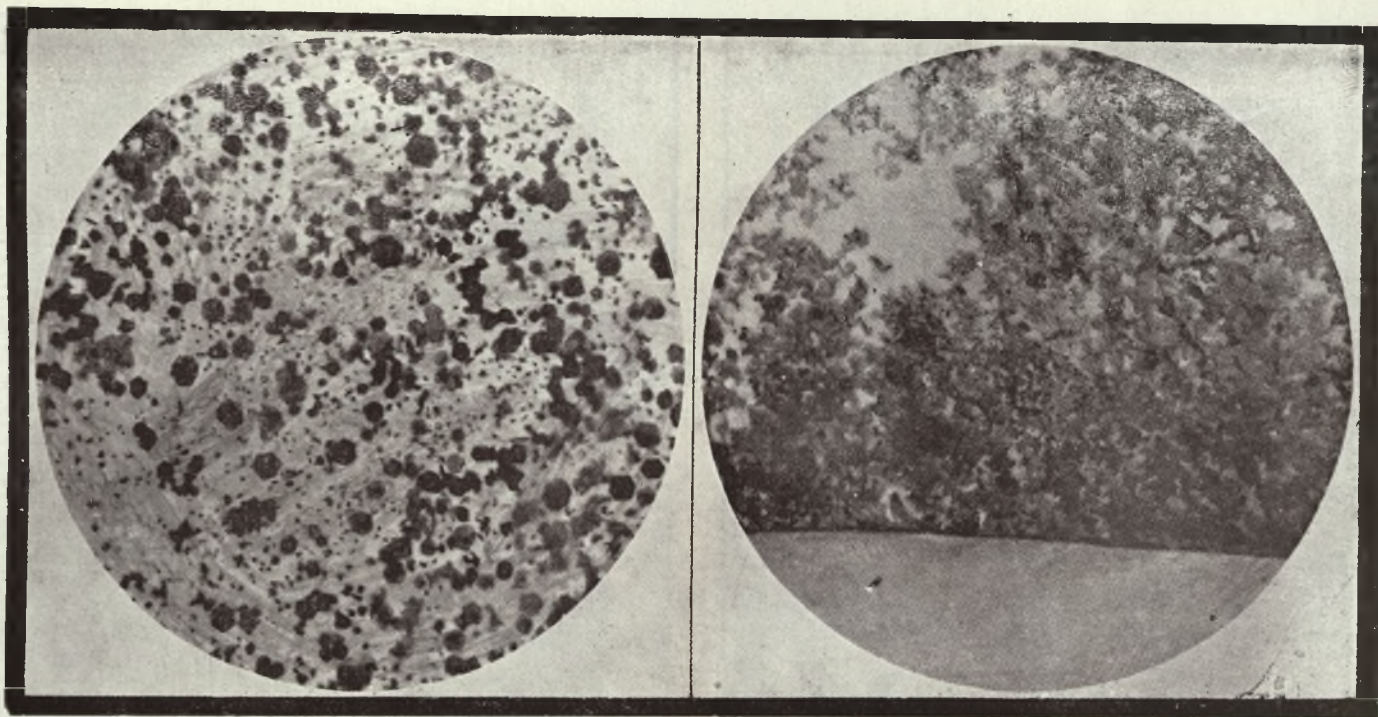

Deși după înfățișare s'ar părea că sunt doi indivizi diferiți, cu toate acestea identitatea amprentelor digitale arată că e vorba de una și aceeași persoană.

După aparență s'ar părea că este unul și același individ; deosebirea radicală a amprentelor digitale arată însă că e vorba de doi indivizi cu totul diferiți.

Contestându-se autenticitatea portretului de mai sus, care este opera celebrului pictor Francisc Pourbus, din secolul al XVI-lea, tabloul a fost supus unei expertize de laborator, — grație căreia falșul a fost descoperit. De data aceasta cu ajutorul razelor Röntgen s'a dovedit că ochii, nasul și gura femeii au fost contrafăcute în secolul al XIX-lea, probabil pentru ca să poată fi vândut mai la preț. În stânga se vede originalul portretului, în mijloc copia fotografică luată cu ajutorul razelor Röntgen, iar în dreapta falșul idealizat după gustul negustorului venal.

Fotografia microchimică a unei pete de sânge, aflată pe o bucată din stofa hainei unui criminal.

o anumită mână. Experiențele au arătat că într'adevăr calumelul desenează în fier niște linii oscilante și că mărimea unghiulară a oscilațiunilor este în funcțiune de un anumit număr de constante anatomofisiologice, adică rămâne aceiași pentru un operator dat. După cât-va timp, a fost prins spargătorul dela uzina Singer. Identificarea urmelor calumelului a făcut să fie inculpat și de cealaltă spargere, de care cu puțin după aceea, s'a recunoscut culpabil.

Examenul urmelor permite adesea să se descopere simulări de spargere. Un individ ce stătea cu chirie la o vânzătoare de fructe, furase conținutul unui săltar, al proprietăresei sale. Spre a face să se creadă că e vorba de un furt, el a spart ușa de comunicație a camerei sale cu eșirea. Dar examinând situația locului, s'a putut vedea că spre a smulge încuetoarea ușei, ea a fost mai întâi desfăcută în părțile ei. Într'adevăr, capetele de șurub prezintau în adâncimea lor urmele proaspete ale daltei, însă ghintul șurubului nu conținea urmele de lemn, după cum se întâmplă întotdeauna în smulgeri. Efracțiunea ușei însă ce stabilea comunicația camerei sale, cu magazinul proprietăresei, era dimpotriva, nu se poate mai veritabilă. Totuși infractorul în urma probelor științifice, s'a recunoscut vinovat de furt.

Dar activitatea unei laborator de poliție nu se mărginește numai la analiza urmelor găsite pe teren. El trebuie depildă să se ocupe și cu expertiza documentelor scrise, o operațiune cât se poate de dificilă în unele împrejurări.

Se știe că mult timp aceste cercetări cari au fost întemeiate pe simple presupuneri — cu câtă neîncredere au fost privite, mai ales în urma unor insuccese răsunătoare.

Aceasta se datorește faptului că expertiza scriptelor a fost făcută aproape întotdeauna, fără nici o regulă, de oameni fără pregătire și fără competență, adeseori chiar fără scrupule, pe când ea

comportă o tehnică de altfel delicată, care s'a elaborat de vre-o câțiva ani încoace.

Atunci, când e vorba de adausuri și răsături, se poate spune că de acum încolo, nici un fals nu poate să mai treacă neobservat. Iată exemplul unui cec de o mie de franci, din care o parte fusese deja achitată, dar creanțierul necinstit ștersese primirea înscrisă pe verso, o mânăjise cu cerneală violetă, și părându-se că nu făcuse îndeajuns, a lipit o bandă de hârtie pe deasupra. O puternică iluminare prin transparentă a suprimat obstacolul hârtiei supra adăugite, în timp ce instalațiunea sulfurului galben de amoniu, face să apară urmele de cerneală neagră, pe când placa fotografică insensibilă la violet anula adăugirea cernelei.

Deci astăzi există o tehnică a expertizei grafice și se poate spune că grație microscopului, fotografiei și analizei chimice, nici un fals prin copiere, prin radere sau adăogire, nu este mai presus de mijloacele expertizei.

Când e vorba însă de falsuri prin imitație sau prin deghizare, operațiunea este mult mai delicată. Nu trebuie ținut nici o socoteală de forma literelor, care este tocmai cea pe care falsificatorul a voit să o altereze, dar trebuiesc studiate o serie de caractere mai intime care se pot măsura și compara, precum îndepărtarea progresivă a literelor dela începutul spre sfârșitul cuvintelor, numărul întreprerilor pe cuvânt, valoarea proporțională a celor ce o depășesc, etc. Toate aceste reprezentante prin curbe, diagrame și indicii, constituie *grafometria*.

Tot în laborator se poate face apoi și examenul explozivelor, analiza monedei false, expertiza biletelor de bancă și a titlurilor false, relevarea cernelilor simpatice și descifrarea scrierilor secrete.

Într'un viitor apropiat, poliția științifică va îndeplini cu adevărat un rol de căpetenie în asanarea morală a omenirii, binemeritând astfel recunoștința istoriei.

Șoimii Carpaților

Dr. Prof. DR. IULIU HAȚIEGANU

Inițiativa particulară a dat totdeauna roade, mai mult decât inițiativa oficială. Cazul organizației secției de educație fizică pornită din sânul „Astrei” este concludent. Un om de inimă și de inițiativă, dl profesor universitar Dr. Iuliu Hațieganu, a propus în 1926 la adunarea generală a „Astrei”, ținută la Zălau, crearea unei subsecții de educație fizică, cu menirea de a desăvârși activitatea secției medicale și biopolitice. Adunarea generală a primit propunerea, dar realizarea ei a întârziat. Mecanismul oficial e greoi nu numai în organizația statului. Imboldul primei sugestii n'a rămas însă mort. Acelaș om de inimă, care este dl prof. Dr. Iuliu Hațieganu, a înțeles greutățile ce se puneau în calea acestei însemnate realizări, și nu s'a mulțumit a o sprijini numai cu vorba, ci din prisosul muncii lui de strălucit medic, a donat suma de un milion lei, sumă care să se pună la temelia acestui așezământ și să-i înlesnească desăvârșirea.

Așa s'au născut „Șoimii Carpaților”, cari au început să funcționeze regulat numai în anul trecut. Manifestația pe care au văzut-o Clujenii, acum două săptămâni, când cei peste 150 de șoimi și șoimane au depus jurământul și au sărbătorit așa de înălțător sfințirea drapelului cohorței „Mărășești”, al centuriilor „Avram Iancu” și „Pelaghia Roșu” și al corului, ne umplu inimile de cele mai bune nădejdi de viitor. Inițiativa și fapta dlui prof. Dr. Iuliu Hațieganu au pornit mână în mână pe drumul marilor realizări.

„Șoimii Carpaților” dau organizația de sănătos echilibru moral și fizic, până acum absentă sau sporadică în societatea noastră. Prin însăși structura ei această subsecțiune a „Astrei”, devine un vigoșos instrument de cultură, în sensul larg al cuvântului, deoarece subtitulatura ei de educație fizică nu trebuie înțeleasă în sensul redus al cuvântului. „Șoimii, cum așa de bine a căutat să sublinieze dl prof. Dr. Iuliu Hațieganu la emoționanta serbare din 15 Iunie, nu fac acro-

bație și nu vânează gloria efemeră a recordurilor. În cadrele acestei asociații colaborează în egală măsură maestrul de educație fizică și de gimnastică, cu preotul apostol al idealurilor religioase, cu medicul instructor al bunei funcțiuni fiziologice, cu pedagogul ocărmuitor atent al îmbogățirii cunoștințelor utile unui om cult și unui patriot luminat.

Strângând în cadrele ei mereu capabile de a se lărgi, vigoarea națională exprimată de contingentele indivizilor dela 17 la 34 ani, asociația „Șoimii Carpaților” tinde să creeze un factor de selecțiune, care să dea elemente perfect echilibrate fizicește și moralește. Principiul e îndelung verificat prin experiența anilor, încă de când vechii greci l'au pus în circulație prin exemplul strălucit al vieții lor.

Un corp sănătos, bine proporționat și cu pricepere antrenat să reziste tuturor încercărilor vieții, nu poate sălășlui decât un suflet curat, o minte clară și o voință nesdruncată. Alte popoare s'au trezit înaintea noastră și l'au adoptat. Englezii și americanii dau educației fizice cel puțin tot atâta însemnătate cât și celorlalte științe ale educației intelectuale. Vechile societăți germane și suedeze au fost inapreciabile instrumente de educație în mâinile școalei, iar organizațiile sokolilor cehoslovaci și jugoslavi au dovedit în manifestările lor de câțva ani, o incontestabilă necesitate educativă, din toate punctele de vedere privită.

Către aceeași țintă tinde tânăra și merituoașă organizație „Șoimilor Carpaților”, pe care am apreciat-o zilele trecute, și în care neamul românesc poate să-și pună cele mai frumoase speranțe de viitor. Cu atât mai vârtos, cu cât însuși M. S. Regele, apreciind scopul sublim al acestei organizații a binevoit să primească preșidenția de onoare a ei.

„Gardianul” care își face un titlu de glorie din a semna cetitorilor săi toate mijloacele de o cât mai bună și desăvârșită educație profesională, nu poate scăpa această ocazie, de a recomanda tuturor excelența organizație inițiată și așa de strălucit condusă de dl prof. Dr. Iuliu Hațieganu.

Șoimii în Jugo-

slavia. La marile serbări organizate la Beograd de socolii jugoslavi, cu participarea socolilor cehoslovaci și poloni, au luat parte și „Șoimii Carpaților” din Cluj. Cei cari au fost acolo și au urmărit defilarea miilor de tineri, cari reprezintă astăzi, speranța pentru vremuri mai bune în viitor, au rămas entuziasmați. Temelia pe care se ridică falnic viitorul, tinerețul, a demonstrat aici, mai bine ca în orice altă manifestare, dragostea sa pentru patrie și unitatea ei. „Șoimii Carpaților” au plecat din Cluj cu două vagoane speciale sub conducerea dlui prof. Iuliu Hațieganu. Trecuți peste hotar, în toate gările regatului vecin au fost primiți cu un entuziasm de nedescris, care a culminat în gara Subotica, unde au fost întâmpinați de socolii jugoslavi cu „Imnul Regal Român”, cărora „Șoimii” le-au răspuns prin corul condus de dl. prof. Sava Golumba, cu „Imnul Regal Jugoslav”.

La urările de bun venit, a răspuns dl. prof. Dr Iuliu Hațieganu, arătând într'un frumos discurs, cum organizația Socolilor va cimentă unitatea Micei Antante.

La Beograd, șoimii, primiți și mai sărbătorește, au fost găzduiți într'un cămin, iar conducătorii și soțiile lor au fost invitați la cearșia ce s'a servit la Palatul Regal tuturor delegațiilor streine. La 27 Iunie, Șoimii Carpaților au dat un festival

la care au participat și M. S. Regele și Regina Jugoslaviei. D. prof. dr. Iuliu Hațieganu, a rostit cu acest prilej un inimos discurs în cea mai perfectă limbă sârbă.

Programul executat a avut puncte de cor, sub conducerea d-lui Sava Golumba, de gimnastică, sub conducerea d-lui S. Ilieșiu și dansurile naționale de sub conducerea d-lor A. Ciuhan și I. Oltean, precum și exercițiile la paralele ale d-lui Albin Morariu. După exercițiile de pe arenă, la defilare, în fruntea celor 50.000 Socoli, au fost postați Șoimii României. Succesul șoimilor, în costumele lor pitorești, a fost dintre cele mai frumoase.

Cu prilejul acestei vizite, d. dr. Iuliu Hațieganu și d. Sava Golumba au fost decorați cu „Ordinul Sf. Sava”, patronul Sokolilor, întâiul în grad de comandor, iar al doilea în grad de cavaler.

Vederile noastre reprezintă, în coloana stângă „șoimii” și „șoimanele” în pitorescul lor costum național, având în mijloc un instantaneu al d-lui prof. dr. Iuliu Hațieganu, însemnat cu X, care a fost prins tocmai în momentul, când ilustrul profesor își rostea discursul, cu ocaziunea sfințirii drapelului în Cluj, iar în coloana dreaptă instanele din Jugoslavia, sus Stadionul din Beograd, la mijloc sosirea șoimilor în gara Beograd, iar jos defilarea „Șoimilor României” pe străzile Capitalei jugoslave.

Jocurile de noroc

De: **Juliu Pascu** *Profesor la Școala superioară de poliție
Membru la Consiliul Legislativ*

Problema jocurilor la noroc fiind o problemă socială, care interesează în cel mai înalt grad morală și ordinea publică, este de neapărată trebuință ca ea să fie soluționată, odată pentru totdeauna, printr'o lege unitară, alcătuită în lumina unor principii generale și comune tuturor felurilor de jocuri la noroc.

Trei sunt elementele cari intervin în stabilirea regimului de drept al jocurilor la noroc și anume:

1) Faptul brutal că ele se joacă, s'au jucat întotdeauna și se vor juca mereu, indiferent de îngrădirile sau permisiunile legale;

2) Concepțiunile morale ale societății, cari vin în conflict nu numai cu pasiunea jocurilor, dar chiar și cu

3) Interesele fiscului, sau numai ale comunelor, în cari se practică jocurile, ori interesele unor instituțiuni de asistență, sau de cultură.

Oricât de austeri am fi și ori cât de mult am dori ca să se interzică cu desăvârșire practicarea jocurilor la noroc, experiența legislativă recentă a Statelor Unite ale Americii de Nord, cu privire la interdicțiunea absolută a consumării alcoolului, ca și rezultatele obținute în mod constant pe urma diferitelor legi somptuare, ne obligă să respingem principiul interdicțiunei absolute a practicărei jocurilor la noroc.

Jocurile la noroc, întocmai ca și băuturile alcoolice și ca și luxul, corespund și satisfac anumite nevoi și legi sufletești, cari nu pot fi comprimate, sau suprimate prin norme de drept. Nici odată legile menite să combată pasiunile sociale nu și-au atins scopul, atunci când ele au folosit drept unic mijloc, interdicțiunea absolută: ba au dat chiar naștere în mod constant, unei și mai grave tulburări a ordinii publice, caracterizată prin cele mai ingenioase sisteme de eludarea legilor și prin cele mai groaznice abuzuri, drept efecte.

Și apoi trebuie să recunoaștem că ceea ce dăunează ordinii și moralei publice în practicarea jocurilor la noroc, nu este decât abuzul de joc, trisarea la joc și exploatarea cu rea credință a pasiunii de a juca și în special a minorilor, femeilor și gestionarilor de bani publici, sau sociali. Faptul de a juca întâmplător, pentru o pură distragere dela alte ocupațiuni și pentru o trecere de timp,

în cercul familiar sau prietenesc, fără scopul principal al câștigului, nu poate fi considerat sub nici un motiv ca un fapt contrar ordinii publice.

Sunt prea puțini printre noi chiar, cari să nu fi jucat jocuri la noroc în aceste condițiuni.

Dar jocul la noroc poate avea și forme dintre cele mai inofensive, pe cari nimeni niciodată nu s'a gândit să le interzică, iar în alte jocuri la noroc intervine într'o atît de largă măsură ingeniozitatea jucătorului, încât din ele s'a făcut chiar un obiect de studiu, cum este de pildă șahul și poate chiar bridge-ul.

În aceste condițiuni, nu este de mirare că jocurile la noroc nu numai că nu sunt supuse nici într'o țară interdicțiunei absolute, dar ele servesc chiar ca mijloc de procurarea de fonduri pentru opere de asistență și cultură. Și nu numai pentru acest scop se permit jocurile în localuri publice, dar chiar și pentru simple interese economice particulare. Astfel de pildă, noua lege elvețiană din 1929 a jocurilor la noroc în *Kursaal*-uri, a fost determinată exclusiv de interesele hotelierilor, care-și vedeau ruinată însăși existența pe urma interdicțiunei jocurilor la noroc în aceste localuri. Este adevărat că această lege, ca și aceia în virtutea căreia funcționează jocurile la noroc la Monte-Carlo, interzice accesul la joc al naționaliilor, jocurile urmînd a fi organizate numai pentru vizitatorii străini, — dar această măsură nu face decât să consacre principiul economic al utilizărei jocului la noroc, ca sursă de venituri.

Acestea fiind considerațiunile de ordin principal, cari stau la baza reglementărei jocurilor de noroc, socotim că instituirea unui regim juridic întemeiat pe concepțiunea unitară ce se desprinde din el, este de o urgentă și imperioasă necesitate, legile și regulamentele actualmente în vigoare privind jocurile la noroc, necorespunzând acestei concepțiuni.

Economia acestor legi, este, în puține cuvinte, următoarea:

1. Legea din 5 Aprilie 1916, privitoare la impunerea la taxe a caselor de joc la noroc, instituie o taxă de 50% asupra beneficiului brut al caselor de joc la noroc, realizat pe urma practicărei jocurilor și prin aceasta ea are un caracter strict fiscal.

2. Prin legea specială autorizând luarea de măsuri excepționale, publicată în acelaș Nr. 5 bis din „Monitorul Oficial” dela 5 Aprilie 1915, se dispune ca din totalul de 50% asupra beneficiului brut, prevăzut de legea precedentă, 20% să se verse la Familia Luptătorilor și numai 30% să se verse la Casa Statului. Prin aceasta, taxa fiscală se îmlădie pentru a căpăta un aspect social, pentru aproape jumătate din cuantumul ei.

3. Regulamentul pentru controlul și perceperea taxei de 20% asupra produsului brut al jocurilor la noroc, publicat în „Monitorul Oficial” Nr. 73 din 3 Iulie 1916, prevede modalitățile de perceperea taxei de 20% asupra beneficiului brut al jocurilor la noroc în cluburi, instituită prin legea măsurilor excepționale.

Prin acest regulament cu caracter polițienesc, se consideră ca jocuri la noroc numai: „Bacara cu două tablouri, Bacara chemin de fer, Chouite d'écarté, Bacara de écarté”.

Articolul 1 are însă și un al doilea aliniat în cuprinsul următor:

„Orice jocuri s'ar mai înființa în afară de acestea, în cari norocul ar avea principalul rol asupra calculelor și combinațiilor de inteligență, vor intra în prevederile acestui regulament”.

Prin această dispozițiune, se lasă în seama agenților fiscali o largă posibilitate de apreciere, care nu este de natură a sluji principiul de legalitate.

Pentru a ne face însă o idee exactă asupra regimului jocurilor la noroc la 1916, trebuie să adăugim că atunci era în vigoare:

Legea din 30 Mai 1906, pentru alcătuirea unui fond al asistenței sanitare a sătenilor și înființarea loteriei de stat; precum și bula, ruleta și jocurile de cărți în cazinourile dela Constanța și Sinaia.

4. Legea Nr. 66. din 8 Iulie 1923, pentru reglementarea și controlul apelurilor la contribuția benevolă a publicului; în art. 3 se prevede autorizarea loteriilor și tombolelor la baluri, serate, reprezentațiuni și festivaluri, organizate în scop de binefacere, educativ, cultural sau național; autorizarea urmând a se da de primari în orașe reședințe, de prefectul de județ în celelalte comune, iar în Capitală, de prefectul de poliție.

Art. 4. al acestei legi se ocupă de loterii și jocuri la noroc de orice natură având următorul cuprins. (P. 101. 1923).

Cu tot caracterul general al ideii cuprinsă în acest articol, nu se afirmă însă nici o concepțiune, asupra regimului de drept al jocurilor la noroc, ci numai simpla obligațiune a unei autorizări în plus, a Ministerului Sănătății, Muncii și Ocrotirilor Sociale.

Această lege nu face decât să reia principiul autorizării loteriilor în scop de binefacere, sau de încurajarea artelor, prevăzut în Legea din 20 Ianuarie 1883, pentru oprirea loteriilor.

5. Regulamentul No. 24 din 9 Aprilie 1927, de aplicarea dispozițiilor legii pentru reglementarea și controlul apelurilor la contribuția benevolă a publicului, deși venit atât de târziu, după patru ani dela publicarea legii nu adaugă nimic interesant în chestiunea loteriilor și tombolelor, care ne interesează.

6. Legea Nr. 116 din 4 Iulie 1925, pentru interzicerea jocurilor de cărți, precum și jocurilor de noroc în stațiunile balneare și climatice, are trei articole, al căror cuprins este strict limitat la obiectul prevăzut în titlul legii. Prin art. 2 și 3 se stabilesc pedepsele pentru proprietarul întreprinderii care va fi organizat jocurile, cât și pentru persoanele cari participă la ele. Pedepsele constau în: amendă și închisoare, aceasta din urmă aplicabilă numai în caz de recidivă.

7. Legea din Iulie 1929, publicată în „Monitorul Oficial” Nr. 153. privitoare la autorizarea jocurilor în cazinourile stațiunilor balneo-climatice, după cum arată și titlul ei, autoriză organizarea de jocuri la noroc, de cărți și mecanice, în cazinourile stațiunilor balneo-climatice.

*

Din analiza tuturor acestor legi și regulamente, reese în mod evident preocupările parțiale și de moment ale legiuitorului care, nu a îmbrățișat niciodată problema reglementării integrale a tuturor jocurilor de noroc.

Astfel nu se prevede nimic despre:

a) jocurile la noroc în bălciuri și iarmaroace, cari se autoriză în prezent pe baza unor regulamente locale, sau dispozițiuni speciale;

b) pariuri, cari sunt lăsate absolut libere, cu excepțiunea pariurilor la curse, a căror reglementare este abandonată cluburilor hipice particulare;

c) nu se face o distincțiune precisă între jocurile la noroc și jocurile cari nu merită acest titlu; nu se deosebesc jocurile mecanice de celelalte jocuri;

d) nu se prevede regimul jocurilor în localurile clandestine, nici localurile în care jocul la noroc trebuie să fie absolut interzis și nici nu se prevăd normele de controlul polițienesc al caselor în cari se permite jocurile la noroc.

Proiectul de lege pe care îl prezint în cele ce urmează cuprinde regimul juridic complet al tuturor jocurilor la noroc, permise sau interzise, fie că se joacă în cluburi, ori cazinouri, în bălciuri, la curse, sau în trenuri, în case particulare, sau în case de prostituție, în localuri de consumație sau orice alte localuri în cari jocurile nu pot fi permise, constituind o gravă atingerea a ordinii publice.

Proiectul nostru de lege este conceput din punct de vedere moral, și polițienesc, fără preocupări de ordin fiscal, urmărind numai reglementarea jocurilor în scopul apărării ordinii publice. Relevăm însă că autorizarea jocurilor la noroc în cazinourile stațiunilor balneo-climatice, este condiționată în proiectul nostru de considerațiuni de ordin economic și de asistență socială, în sensul că asemenea autorizațiuni să nu se dea decât numai în scopul efectuării — din taxele asupra jocurilor — de lucrări de edilitate și de sporirea valorii curative a stațiunilor respective.

Proiectul de lege cuprinde un preambul și opt capitole.

În preambul se definesc jocurile la noroc, cari se grupează în cinci categorii după natura lor, cât și după localul și condițiunile materiale în cari se joacă.

Primul capitol format din opt articole, cuprinde normele privitoare la autorizarea, practica-

„Bobby“, sergentul englez, îngrijește cu multă plăcere pe micuții lăsați în paza lui, de mamele, cari își îndeplinesc în acest timp, o altă îndatorire cetățenească importantă, în sala de vot, la alegerile generale.

Orașul Colonia distribue gratuit, pe străzi, pietonilor cari nu știu să circule, regulamente de circulație. Cel care a primit un asemenea avertisment este urmărit, și la cea dintâi greșală, este amendat pe loc.

In California, policeman-ul, îngerul păzitor al copiilor, dă adesea ajutor micilor nebuloși, cari nu știu să traverseze încă străzile, oprind întreaga circulația, și trecându-și protejații pe trotuarul opus al străzii.

Milionarul american Patrik Butler din Chicago, face benevol, opt ore zilnic, serviciu de paznic al ordinii publice. S'a devotat îndeosebi educației copiilor, pe cari îi călăuzește și apără contra miilor de pericole.

In curând va apare proiectul de lege
pentru

Jocurile de noroc

de

Iuliu Pascu

Profesor la Școala superioară de poliție științifică,
Membru în Consiliul Legislativ

In editura revistei »Gardianul« din Cluj,

rea și controlul jocurilor de noroc în cluburi, asociațiuni și societăți. Printre condițiunile esențiale ale autorizării jocurilor în cluburi, sunt și următoarele:

Nu se permit decât jocurile de cărți, nu și jocurile mecanice și pariurile; se interzice în mod absolut, sistemul canioței; se impune respectarea regulilor fiecărui joc și interzicerea trișării la jocuri, jocurile nu se pot practica decât în săli speciale destinate acestui scop; controlul polițienesc și fiscal se poate exercita în tot momentul.

Al doilea capitol, alcătuit din art. 13—24, privește jocurile de noroc în stațiunile balneo-climatice, stabilindu-se că: nu se pot autoriza jocuri la noroc decât în patru stațiuni balneo-climatice de lux, anume specificate în lege, numai pe baza autorizării consiliului de miniștri, dată în urma avizului favorabil al consiliului județean sau consiliului comunal respectiv și numai în beneficiul proprietarului cazinoului și eventual al unui asociat sau concesionar, anume specificat în cererea pe care nu o poate face decât proprietarul, înăturând astfel intervențiunile dubioase și dăunătoare binelui public.

Prin acest capitol se impun numeroase condițiuni atât pentru obținerea autorizațiunei, cât și mai ales pentru controlul polițienesc și fiscal al jocurilor.

O dispozițiune comună jocurilor în cluburi și cazinouri, este interzicerea prezenței la jocuri a funcționarilor gestionari de bani publici, sau sociali, adică a casierilor instituțiilor publice și particulare.

Capitolul III prevede regimul jocurilor în reuniuni ocazionale și localuri publice, cu specificarea tuturor localurilor în cari sunt interzise toate jocurile de noroc. Se permite, pe baza dispozițiuni-

lor acestui capitol, loteria cu câștiguri în obiecte, tombolă și roata norocului la baluri și petreceri de binefacere, sau cu scop cultural și în iarmaroace și bălciuri, în anumite condițiuni de pază.

Capitolul IV cuprinde condițiunile pe baza cărora se pot autoriza loterii cu câștiguri bănești în folosul societăților culturale și de binefacere și normele de control.

Capitolul V stabilește principiul libertății absolute a practicării jocurilor de noroc în casele particulare între membrii familiei și ai cercului prietenilor, cu adausul că practicarea acestor jocuri în mod obișnuit, cu caniotă și cu participarea de persoane străine, este interzisă și supusă controlului polițienesc, exercitabil însă numai cu măsuri speciale de respectarea inviolabilității domiciliului.

Oricât de gravă ar părea această dispozițiune, totuși credem că trebuia neapărat să devie text de lege, căci altfel orice sancționare a clandestinității jocului la noroc ca profesiune și ca mijloc de spoliarea unor naivi, este imposibilă. Din moment ce jocul în afară de cercul prietenilor și al familiei, nu poate fi autorizat decât cu paza unor anumite măsuri de siguranță și de control, este evident că jocul clandestin constituie un delict, și odată stabilită infracțiunea, trebuie să prevedem și mijloacele inevitabile pentru constatarea și sancționarea ei.

In capitolul VI, am reglementat autorizarea și condițiunile de funcționarea pariurilor la curse, singurul caz în care pariul ca joc de noroc obișnuit, principal sau auxiliar, poate fi permis.

Capitolul VII prevede normele de exercitarea controlului de către membrii parchetului și ofițerii și agenții de poliție judiciară ai Direcțiunei Generale a Poliției, precum și precizarea căror anume dintre infracțiunile prevăzute în lege constituie delict, spre deosebire de toate celelalte, care sunt simple contravențiuni.

Am stabilit deasemeni sistemul de pedepse penale și mijloacele de constrângere polițienești, care constituie sancțiunea polițienească.

Sancțiunile polițienești sunt:

a) Retragerea autorizațiunei de practicare a jocurilor de noroc.

c) Confiscarea banilor și a tuturor lucrurilor și uneltelor cari au servit la jocuri.

b) Inchiderea localului în care jocurile s'au practicat.

d) Amenda polițienească.

B. Sancțiunile penale sunt:

a) Amenda penală de la 10.000—100.000 lei.

b) Inchisoarea corecțională până la un an.

In afară de aceste pedepse penale, am prevăzut în mod special, rezponzabilitatea solidară a tuturor participanților la jocurile de noroc, față de autoritățile publice și toate așezămintele particulare sau de utilitate publică, pentru despăgubirea banilor lor, pierduți la joc de către funcționarii lor, gestionari de bani publici sau sociali. Aceasta este singura sancțiune reală a interdicțiunei participării la joc a acestor funcționari, pe care am înscris-o în proiect.

In fine, în capitolul privitor la dispozițiunile finale și tranzitorii, instituim obligativitatea tuturor cluburilor și asociațiunilor, în cari se practică jocurile de noroc, de a se conforma în termen de 15 zile prevederilor legii în ceea ce privește autorizațiunea, pentru ca prin ea să între cu totul sub regimul legii de față.

Mită

De: Constantin Dobos magistrat

Războiul mondial, dacă a adus schimbări utile mentalității popoarelor, a mărit, însă, anumite fapte rele cari, din germeni cum erau înainte, au devenit adevărate plăgi sociale. E întocmai ca și cum ai privi asemeni fapte, când prin lentila mică, când prin lentila mare a unui binoclu, după cum vrei să examinezi un fapt, după sau înainte de război.

Faptele în sine sunt egale ca gravitate, fie că ar fi fost săvârșite înainte sau după războiul european, o deosebire ar fi doar scara mai mică sub care se săvârșeau, anumite fapte rele, înainte de război.

Aceste considerațiuni generale se aplică oricărui fapt penal și deci mita, nu poate fi exclusă.

Nu mă voi ocupa în rândurile de față de vre-o definiție a mitei. Aci țin să arăt numai cum maldia întâmplătoare de eri s'a transformat azi într-o epidemie.

Înainte de război cazurile de mită erau rare, iar cazurile de mită pedepsită, erau și mai rare, deoarece judecătorii se gândeau totdeauna la consecințele condamnării. Pe atunci, era ciudat când auzai pe câte un mic funcționar zicând: „Ce se fac? Am casă grea!“ — Sau pe funcționar lacom: „Nu e mită; e numai o „mulțumită“.

Ce înțeles adânc a căpătat astăzi acest cuvânt de „mulțumită“!

Astăzi, strigătul acesta pare general și nu ne mai miră ca altădată. Funcționarul vorbește fără înconjur și fără rușine despre mită, probabilitatea ori posibilitatea unei mite, justificând logic demersul lui față de situația grea în care se află, negăsind nici un rău și nici o piedecă, fie chiar morală, de a-și însuși dela particular, ceea ce statul acordă cu atâta sgarcenie și la epoci prea distanțate, prin sporuri ridicule.

Astăzi, funcționarul pare că și face o culpă că a rezistat și a rămas încă nemituit. Băgați de seamă unde am ajuns? Mita pare a nu mai fi un delict decât, când din negliobia proprie cineva a fost prins în flagrant delict.

Să diagnosticăm însă câteva cazuri neflagrante, între atâtea mii de exemple similare.

Oare e mită, faptul când primești o țigară oferită cu multă gingășie de persoană cu care te duci la o cercetare?

Oare e mită, faptul când o persoană mulțumită de rezultatul demersului ei, îți oferă, plină de de-

licateță puțin unt, cu un preț ceva mai scăzut decât cel normal?

Oare e mită, faptul că proprietarul unei vii îți trimite — dar numai ție — un coș cu struguri?

Oare e mită, faptul că cel interesat zice: „Nu cer rezolvarea lucrului în favoarea mea: lucrează cum e drept; dar dacă câștig n'ai să mă împiedeci să ofer doamnei stofă de o rochie?“

Oare e mită, faptul că, persoana cu care astăzi n'ai nici o legătură — dar e probabilă în viitor — te urmărește ca o umbră plătindu-ți în toate locurile unde te întâlnește consumațiile, cu o dibăcie și o drăgălășenie ce nu poți să o respingi?

Oare e mită faptul, că o persoană, pe care propriu zis nici nu o cunoști, te invită la o petrecere familiară, ori la o astfel de serbare cu caracter intim?

Oare e mită, faptul că în o prăvălie, ori magazin, observi cum negustorul scade ca din senin prețul obiectului ce voiai să-l cumperi?

Oare e mită, faptul că superiorul primește dela subaltern un mic plocon — după puterile lui — pentru un serviciu ce superiorul era dator să-l facă?

Oare e mită, faptul că un coleg de meserie — și aceste cazuri sunt cele mai dureroase — intervine, cerându-ți să „lucrezi drept“, și atrăgându-ți atenția că dacă X., pentru care intervine, își ajunge scopul, nu vei rămânea fără o delicată mulțumită“?

... Și câte ipoteze nu s'ar putea imagina, cari de cari mai interesante prin masca cu care caută să acopere crudul adevăr.

Dar bine, îmi vor zice mulți: „Dta crezi că ipotezele de mai sus, sunt mită?“ — „Doamne fereste“ le răspund.

Alții mă vor apostofa zicând: „Dta crezi că funcționarul trebuie să trăiască ca un „sfânt“?“

Aici e greutatea răspunsului meu și poate a câtorva cari știu să-și intenteze proces de conștiință.

Asemenea oameni au trecut totdeauna față de alții drept bănuitori, chițibușari, scrupuloși și în orice caz acuzați că fac prea multă psihologie în fapte care scapă din vedere publicului mare.

Acestor fel de oameni nu le scapă nici faptele penale pescrise și nici faptele amurale cari frizează penalul.

Acești psihologi nu uită că „interesul“ este și astăzi singurul motor care mișcă lumea aceasta; amorul care și-ar revendica un drept egal, nu

Poliția din Cairo, la o manifestație de stradă înarmată cu bastoane de gumă și coifuri de metal.

este decât un accesoriu, căci în dragoste, de orbit ce ești nu vezi ce interese — multe chiar meschine — se ascund sub pavăza înflorită a poeziei.

Nenorocirea noastră de astăzi e că ne facem că nu vedem sau înțelegem, interesul ce ne poartă altul, mai cu seamă când cel vizat e funcționar. Ne ascundem procesele noastre de conștiință, ca struțul în nisipul binefăcător numit: bunacredință.

Bunacredința este aripa protectoare sub care se opoșesc cei ce comit fapte imorale.

Cei căzuți victima tentațiunii își răspund cu argumentul lor deciziv: „Ce!... pentru un strugure crezi d-ta că-mi voi vinde eu conștiința?”

În adevăr s'au găsit funcționari cari având apoi legături de serviciu cu persoana care le-a dat un strugure — au comis de frică, o monstruoșitate: nu l-au satisfăcut, deși bietul om avea dreptate.

Vedeți dar, că funcționarul trebuie să ducă o viață de sfânt, iar funcția lui să o considere ca un apostolat?

E greu să știi să fii om, dar e și mai greu să știi să fii funcționar. Funcționarul astăzi trebuie să fie mai atent ca oricând, căci azi e ziua banului și ziua interesului.

Funcționarul — așa cum îl înțeleg eu — trebuie să se considere ca mituit, în ipotezele de mai sus cu toate variantele lor, căci între funcționar și parte, se naște o obligațiune rușinoasă: aceia de a servi și funcționarul partea, atunci când se va ivi cazul; cu alte cuvinte e mita anterioară a unui serviciu pe care funcționarul încă nu-l cunoaște și de grozăvenia căruia va rămânea încremenit, când va știi ce i-se cere pentru micile atenții, cu care a fost servit.

Funcționarul, dacă este un slujbaş al Statului și deci a colectivității, când își îndeplinește serviciul său cu demnitate este mândru că deține conștiință o parte din puterea statului. Funcționarul care invoacă fel de fel de motive spre a justifica o mită dubioasă, este un abces morbid social, care, ca orice cangrenă, trebuie operat radical.

Funcționarii trebuie să se mulțumească cu salariul ce îl primesc dela stat. Dacă nu le ajunge, nu-i silește nimeni să profaneze misiunea ce li-a fost încredințată; sunt atâția alții, care ar primi cu drag, funcțiunea pe care ei o necinstesc.

Trebuie dar să pretindem ca funcționarii să fie corecți. Se înțelege dela sine că nici un funcționar nu poate fi un om bogat din slujba sa. Deci nu se poate naște în sufletul funcționarului dorința — care pentru el e lăcomie, iar pentru public, o plagă — de a se îmbogăți prin mijloace nepermise, ori cari frizează mita.

Mita dubioasă, trebuie înfierată cu suveranul nostru dispreț și dacă o acțiune publică nu are loc, trebuie să deschidem acțiunea disciplinară, atunci când cazul este reclamat, sau aflat din zvon public.

Toți funcționarii deci, de serviciul cărora depinde în cea mai mare parte consolidarea României-Mari — să-și scruteze mai mult conștiința, atunci când s'ar găsi în situații îndoielnice, motivate cu argumente, dar mai periculoase decât delictul în toată goliciumea lui.

Din scrutarea conștiinței vor afla un mare adevăr: Funcționarul cinstit, valorează mai mult decât un miliard necinstit... căci... bani au și țigani!

Datoria polițiștilor

pentru desăvârșirea reformei de organizare a poliției
De: Georgiu Chendi

Fără îndoială, reforma pentru reorganizarea poliției a fost una din importantele cuceriri ale vremii noastre. Structura organică a acestei instituții, după vechea lege de organizare, nu mai corespundea cerințelor moderne ale stadiului de civilizație, în care a ajuns omenirea. Se impunea o premenire radicală, și această salutară premenire s'a realizat prin recenta lege.

Dar dacă această însemnată operă, atât de multă vreme așteptată, a dat poliției impulsuri noi, în conformitate cu epoca în care trăim, reforma în sine rămâne încă o operă de îndeplinit în viitor, prin însuși faptul că reorganizarea structurii organice a instituției nu poate atinge deocamdată decât laturea tehnică a problemei. Ceealaltă latură, laturea morală a reformei, ce trebuie să se îndeplinească, se subordonează condițiilor dependente de educația factorilor chemați să funcționeze în noul organism al legii, ca și de influențele exterioare ale mediului.

Ne vom explica. Noua lege de organizare prevede anumite norme pentru funcționarea diferitelor servicii ale poliției și stabilește noi criterii pentru recrutarea personalului. Principial, vechiul sistem de funcționare a poliției, devenit îndeajuns defectuos, a fost înlăturat. În realitate însă, nouile și frumoasele principii ale legii reformatoare n'au decât o valoare relativă, deoarece materialul uman, chemat să aplice legea de reorganizare a rămas același, atrofiat de viciile vechiului sistem și în marea lui majoritate recrutat cu toate imperfecțiunile trecutului. Importanța acestui fapt este covârșitoare, deoarece este îndestul de cunoscută axioma, că nici o idee nu poate triumfa decât în funcție de oamenii, cari și-o însușesc și o aplică.

Pe de altă parte, deplina reușită a reformei nu se poate disocia de starea morală a masei sociale, în care se exercită funcțiunile de poliție reglementate prin noua lege, iar această stare morală nu s'a putut modifica în prealabil, pentru a avea deplina garanție, că bunele principii înscrise de legiuitor în recenta reformă a poliției nu vor întâmpina dificultăți, cari să nu le deformeze.

Iată deci două probleme primordiale, cari se impun atenției și necontenitei griji a oricărui conducător de poliție, conștient de rolul lui și gelos de perfecționarea, până la desăvârșit, a instituției din care face parte.

Prima problemă, aceea care se referă la materialul uman chemat să realizeze scopurile noi legi de organizare a poliției, cade sub exercițiul imediat al conducătorilor. Cu ajutorul școalelor de specialitate, printr'o continuă supraveghiere și neo-

boșită îndrumare a cadrelor, utilizându-se cu abilitate elementele noi sau vechi intrate în ritmul nouilor concepții despre poliție, pe cari le sugerează actuala lege în vigoare, într'un timp mai mult sau mai puțin scurt, se poate nădăjdui realizarea acelei armonii morale, care se coordoneze principiile legii cu punerea lor în practică. Orice conducător luminat și cu tact, stăruind în această direcție, nu se va putea să nu sădească în conștiința subalternilor lui mlădița regeneratoare a bunelor principii conducătoare din lege. În fiecare polițist, de la cel mai umil agent până la cel mai de frunte conducător, există un firesc orgoliu profesional, care exploatat rațional, poate deveni un admirabil teren de cultură profesională, cu rezultate practice și morale surprinzătoare. Chiar cele mai refractare elemente vor accepta cu satisfacție ideea, că polițistul, prin funcția lui, îndeplinește un adevărat apostolat social, că menirea lui este de a ține echilibrul bunei armonii între factorii aceleiași societăți, că lui i s'a încredințat un post de încredere, pe care trebuie să-l onoreze cu o perfectă corectitudine, cu multă bunăvoință și cu un desăvârșit tact.

Din acest punct de vedere problema va fi ușor de soluționat, dacă, repet, toți conducătorii vor activa mereu pentru realizarea ei.

Ceealaltă problemă însă, a moralei publice și sociale, ni-se pare mai anevoioasă, pentru că asupra ei poliția nu lucrează decât prin reflex, și pentru armonizarea ei cu tendința reformei e necesar concursul tuturor. În raport cu această problemă poliția intră în adevăratul și marele ei rol de instituție cu caracter educativ pentru mase și desigur, fericita soluție, pe care o dorim, depinde în covârșitoare măsură de vigoarea reflexului, pe care îl va ști resfrânge asupra masselor conduita polițiștilor.

De aceea reforma morală în sânul cadrelor trebuie grăbită, și când fiecare polițist va manifesta o conduită ireproșabilă în exercitarea funcțiunii lui, o corectitudine desăvârșită, devotament și imparțialitate față de cetățeni, dovedind el însuși o înaltă conștiință cetățenească și o civilizată atitudine profesională, se va desăvârși și a doua problemă, din care va răsări armonia și ordinea socială, care azi ne lipsește.

Căci numai prin exemplul, pe care va ști să-l dea poliția în acest sens, afirmându-se ca o instituție cu caracter educativ și preventiv, se va desăvârși reforma de curând înfăptuită. Și spre această țintă trebuie să tindă toate eforturile noastre, de la cel mai mic, până la cel mai mare polițist.

Condica de reclamații

Sunt în poliție anumite năravuri, cari e timpul să dispară. Era nouă, în care am intrat, e necesar să aducă și această purificare a obiceiurilor noastre, pentru că numai debarasându-ne de anumite apucături învechite vom da dovadă, că am intrat complet în stare de civilizație. Vom semna în aceste rânduri câteva din năravurile, la care trebuie să renunțăm.

Reclama personală. Sunt unii polițiști cuprinși de o nesecătuită sete de publicitate fără nici un temei și fără nici un scop util, sete care-i îndeamnă să ațină calea reporterilor pentru a obține câteva rânduri de laudă vană în ziarele pe cari aceștia le reprezintă. Și asta se face aproape totdeauna în detrimentul bunului mers al serviciului, ceea ce dovedește o foarte slabă conștiință profesională la acești polițiști stăpâniți de prea multă vanitate.

Dar chestiunea, pe lângă aspectul acesta hideos, mai are și un alt aspect. De cele mai multe ori laudele gazetelor, sunt atribuite cui nu se cuvin. Căci este o lege firească a lucrurilor, care îndeamnă să alerge după reclamă personală tocmai pe aceia, ce nu se pot mândri numai cu faptele lor, cu actele lor de bravură, cu puterea lor de muncă și cu tactul și priceperea lor. Să ne lămurim. O descoperire criminală de exemplu, este o operă de colaborare, la care contribuie numeroși factori polițienești. Prin urmare „șeful”, care acceptă să i se facă osanale la gazetă fără să atragă el din timp atenția asupra colaboratorilor, cari în realitate au alergat și au depistat pe criminali, săvârșește prin aceasta o îndoită faptă rea și anume: 1) săvârșește un act de necamaraderie față de camarazii lui polițiști în subordine, 2) își însușește munca și destoinicia unor camarazi, pentru a trage el, fie profite profesională nemeritate, fie pentru a se împăna cu o glorie, care se cuvine și altora.

Ori rezultatele acestei îndoite fapte sunt cu totul potrivnice mersului instituției, și cel ce o săvârșește dă dovadă, că nu este un profesionist conștient și cu tragere de inimă față de instituție, deoarece polițiștii în subordine, sistematic înlăturați dela apreciere, pierd orice avânt sau, ceea ce e și mai rău, își însușesc aceleași condamnabile procedee.

De aceea credem, că e bine să înceteze sistemul reclamei personale, care nu este în spiritul polițismului civilizat, prin excelență discret și potrivit oricărui cabotinaj.

Mania titlurilor. Un alt nărav, curent în poliție, este mania titlurilor răsunătoare, rămasă subredă din alte vremi. Pentru că deși noua lege de organizare a poliției a simplificat mecanismul,

ștergând toate titlurile, cari nu corespundea unei realități, totuși numeroși polițiști continuă a se intitula polițai, directori, inspecitori, prefecti.

Acest nărav denotă de asemenea o stare de spirit, care în poliție, ca instituție chemată a afirma neconținut respectul legilor, n'are ce căuta. Comisarul, care lasă să i se zică director, inspecător, sau prefect, fără niciun semn de protestare, săvârșește un act de neonestitate, incompatibil cu înșeși calitatea lui de polițist.

Psihologia acestor oameni e simplă. Pentru ei nu e suficientă conștiința, că oricum s'ar numi, comisari sau altcum, ei se află la locul lor în virtutea unor titluri cu mult mai importante, cum sunt titlurile de pregătire profesională. Lor le trebuie o aparență, care să-i justifice și aceasta dovedește, că în conștiința lor nici chiar ei nu-și pot aprecia valoarea profesională.

Dar acest fapt, care se poate explica și, dacă vreți, scuza până la un anumit punct, mai are o latură, care ne interesează îndeosebi. Cei cu mania titlurilor, pun în umbră titlurile polițiștilor corecți, îndeosebi a comisarilor licențiați intrați noui în poliție și cu pregătire superioară profesională. Distantația, pe care o fac nejustificat cei dintâi în detrimentul celor din urmă, crează în publicul neinițiat o denaturare a erarhiei valorilor în poliție, condamnabilă din toate punctele de vedere.

De aceea credem, că e vremea să se pună stavilă acestor apucături și să se potolească mania celor ce alegă după titluri, cari nu numai că nici nu mai există, dar nici nu li se cuvin.

Purtarea necuviincioasă cu publicul. O boală, care roade adânc la temelii prestigiului unei poliții civilizate, este și purtarea necuviincioasă a funcționarilor de poliție față de public. Dacă spre exemplu la fiecare oficiu de poliție s'ar instala o cutie pentru reclamațiile publicului brutalizat și ofensat de către polițiștii, cari n'au ajuns încă să înțeleagă, că ei stau în slujba publicului și nu publicul în slujba lor, și dacă această cutie s'ar deschide săptămânal de un inspecător de poliție conștiincios, numele rău pe care îl are astăzi poliția ar dispărea în cel mai scurt timp. Polițistul știind, că purtarea s'a necuviincioasă, ca și orice act abuziv săvârșit în dauna legii și a cetățenilor, va fi aspru și rapid sancționată își va da toată silința să se poarte frumos și să devie un real apărător al legii. Astfel s'ar crea o conștiință profesională mai potrivită cerințelor de convețuire în societatea modernă, conștiință care astăzi — o spunem cu multă jenă — ne lipsește în poliție.

În Germania, publicul se adresează cu încredere pentru orice informație, către agentul de poliție, care la rândul-i, îl servește cu plăcere. Astfel raporturile dintre poliție și public devin, mereu mai cordiale.

Poliția germană este oricând gata să dea ajutor. Un automobil staționează vecinic înaintea comisariatului în acest scop. Ajutorul pleacă imediat după primirea înștiințării care se transmite și ea automat.

Informații

Programul și scopul revistei „Gardianul”.

Activitatea de până acum a revistei noastre dovedește îndeajuns și utilitatea ei, precum și scopurile ce urmărește. Cu toate acestea credem util să fixăm aici încă odată programul și scopurile revistei „Gardianul” pentru a le ține mereu treze înaintea minții tuturor celor ce ne urmăresc și ne apreciază :

„Gardianul” activează pentru ridicarea nivelului moral și material al polițiștilor, cunoscându-se, că numai atunci vom avea o poliție bună și la un nivel mondial, când polițistul va fi înzestrat cu o largă cultură de specialitate, și când munca lui de fiecare clipă va fi răsplătită potrivit misiunii sale de mare încredere.

În acest scop paralel cu opera de educație profesională pe care o face publicând articole și studii semnate de cei mai străluciți erudiți ai culturii profesionale naționale și internaționale, „Gardianul” își propune să lupte :

Pentru a obține pentru polițiști salarii potrivite cu munca istovitoare ce depun, și cu pregătirea pe care o au.

Pentru ridicarea unei case de sănătate a polițiștilor.

Pentru ridicarea unei case de sănătate a polițiștilor pensionari.

Pentru a obține burse de specializare pe șeama polițiștilor destoinici.

Pentru procurarea mijloacelor tehnice necesare dezvoltării unei poliții de nivel apusean.

„Gardianul” se afirmă astfel o tribună la dispoziția tuturor celor ce sunt preocupați de marile probleme profesionale.

Noul secretar general al Internelor și conducătorul efectiv al poliției. În locul dlui T. Marinescu, trecut în alt post, a fost numit secretar general al Ministerului de Interne și însărcinat cu conducerea efectivă a Direcțiunii Generale a polițiilor, dl. *V. Cădere*, profesor la Academia de drept din Oradea.

Dl. *V. Cădere* este un merituos om de știință și o mare energie creatoare. Activitatea sa profesională o dovedește și dă nădejdi de o largă

pricepere în îndeplinirea funcțiilor, ce i s'au încredințat.

Dsa este un mare prieten al Ardealului și al ardelenilor. Moldovan din județul Neamț, dacă nu rudă cu Creangă, cel puțin de aceeași construcție morală, dsa a avut în timpul războiului delicata însărcinare de a lua în primire și a aduce în țară echipele de prizonieri ardeleni din Rusia, cari au alcătuit corpul de voluntari ardeleni, ce a luptat în Moldova, în ultima fază a războiului de întregire. Din această împrejurare dsa a rămas cu cele mai bune sentimente față de ardeleni, iar ardelenii îi păstrează o simpatie bine meritată.

De aceea numirea dlui *V. Cădere* în această importantă funcție e pentru noi o îndoită bucurie.

Siguranța palatului M. S. Regele a binevoit să încredințeze dlui *Dr. Eugen Bîanu*, postul de onoare, de conducător al serviciului de siguranță de pe lângă Palatul Regal. Distincția aceasta face cinste și dlui *Dr. Bîanu*, vrednicul subdirector general al polițiilor, și Ardealului de unde dsa se trage, și unde s'au valorificat mai întâi distinsele sale calități de polițist, ca organizator al polițiilor de dincoace de Carpați, după realizarea unirei.

Două importante realizări polițienești. Din inițiativa și la stăruințele dlui *Dr. Eugen Bîanu*, subdirectorul general al polițiilor, și a dlui *Simeon Hațieganu*, chestorul poliției municipiului Cluj, Ministerul de Interne a soluționat două mari probleme polițienești, cari își așteptau de multă vreme îndeplinirea :

1. Inzestrarea cu posturi de recepție și transmisiuni radiofonice a polițiilor ; și

2. burse de perfecționare și specializare în străinătate pentru polițiștii merituosi.

Cetitorii noștri vor aprecia desigur însemnătatea acestor îndepliniri. Rapida transmisiune a informațiilor polițienești va da o deosebită dezvoltare serviciilor de urmărire din țară. Aceste comunicații se făceau până acuma defectuos, telegrafic sau telefonic, ceea ce cauza o considerabilă întârziere în desfășurarea măsurilor de urmărire și dădea criminalilor avantajul de a se sustrage sancțiunilor juridice. Deodată cu instalarea posturilor de

radiofonie, lucrurile se vor schimba. Centrala din București va transmite deodată pentru toate posturile principale din țară, și numai în câteva minute toate mandatele de urmărire, ceea ce va face ca urmărirea infractorilor să se efectueze prompt, luându-le orice posibilitate de eschivare.

Buletinul de urmărire al Capitalei va fi transmis și Berlinului, care, după cum se știe este centrala de urmărire pentru întreaga Europă.

Pe lângă avantajul rapidei transmisiuni a mandatelor de urmărire, noile instalațiuni radiofonice ale polițiilor vor permite organelor polițienești pornite pe urma infractorilor să stea în neconținut și rapid contact cu oficiile de poliție de care au plecat, cerând sau primind instrucțiuni noi, ceea ce va înlesni să se economisească o imensă cantitate de energie, risipită zadarnic până acum.

După informațiunile, pe cari le avem, planul e să se înzestreze deocamdată următoarele poliții cu posturi radiofonice: Direcțiunea generală a polițiilor din București, Prefectura poliției Capitalei, precum și Chesturile de poliție din: Craiova, Iași, Chișinău, Cernăuți, Tighina, Orhei, Cetatea-Albă și Cluj.

Instalațiile se vor face probabil de o casă austriacă, aceeași care a înzestrat cu aparate radiofonice poliția austriacă și vieneză. Posturile din Capitală vor avea o rază de acțiune de 500 km. pentru transmisiune și de 250 km. pentru recepție.

Iniințarea burselor de specializare și perfecționare pentru polițiști va avea darul să stimuleze zelul polițiștilor merituosi. Instituția va avea un îndoit câștig. Polițiștii vor căuta să se afirme vrednici de această distincție, iar cei ce o vor obține vor avea prilejul să-și îmbogățească cunoștințele cu ceea ce a putut realiza în domeniul specialității priceperii, știința și experiența altora.

După cum se afirmă în cercurile bine informate, anul acesta se vor distribui douăzeci de burse, în două serii de câte zece, polițiștilor, cari s'au distins până acum. E probabil ca prima serie de bursieri să plece în cursul lunilor Iulie sau August, pentru trei luni, în Austria, Germania, Franța și Anglia.

Congresul internațional de poliție criminală. La toamnă se va ține la Anvers, în Belgia, al III-lea Congres internațional de poliție criminală.

Scopul congresului este: desăvârșirea unei colaborări cât mai armonioase între polițiile diferitelor țări, pentru combaterea mai cu succes a criminalității internaționale. Pentru că criminalitatea aproape totdeauna, trece dincolo de hotarale Statelor, iar combaterea ei eficientă nu se poate realiza, decât printr-o înțeleaptă organizare internațională a polițiilor.

Congresul va prezenta un deosebit interes prin faptul că se va deschide sub înaltul patronaj al M. S. Regelui Belgiei, având ca președinte de onoare pe Ministrul de Justiție al Belgiei, dl Janson, iar ca secretar general pe distinsul luptător, și eminentul polițist, care este dl Dr. Hans Schöber, Cancelarul Austriei.

Primul congres s'a ținut la Viena în Septembrie 1923, al doilea la Berlin în 1926, iar al treilea se va ține la Anvers.

Credem, că de data aceasta va fi reprezentată și România, care până acuma a eselat prin

absență aproape dela toate lucrările Comisiunii Internaționale de poliție criminală.

DI Ministru președinte Dr. Iuliu Maniu își petrece și de data aceasta vara la băile Sovata, favorita dsale stațiune balneară, unde s'a odihnit în fiecare an.

Chestiunea avansărilor în poliție. Pentru la toamnă se prevede o mare mișcare în poliție, când se vor face numeroase avansări. Totodată se afirmă, că la întocmirea noului buget pe anul 1931 Ministerul de Interne va înscrie o importantă majorare a salariilor polițiștilor.

Aceste știri, cari au un real temei, trezesc în rândurile polițiștilor mari speranțe și un nou imbold de muncă. Se vede că guvernul s'a convins, că e timpul să se acorde polițiștilor un tratament mai potrivit cu jertfa de muncă și energie, pe care ei o fac îndeplinind însărcinări istovitoare de zi și noapte, fără repaos. Conducătorii polițiștilor, cari s'au gândit la nedreptatea de până acum și n'au încetat de a lupta pentru a obține remedierea ei, vor avea recunoștința tuturor.

Regulamentul legii polițiilor. Tot la toamnă se va redacta și pune în aplicare regulamentul legii pentru noua organizare a polițiilor din țară. După cum se știe, datorită împrejurărilor, legea a intrat în vigoare fără regulamentul ei de aplicare, ceea ce a înțepinit mult procesul de reorganizare. Deodată cu punerea în aplicare a regulamentului, instituția va intra în faza ei de desăvârșire, iar serviciile polițienești vor lua un nou avânt spre orizonturi nebănuite chiar, devenind astfel capabile, ca acționând prompt, să dea maximum de utilitate publică.

Concediile polițiștilor. Neexistând nici o cauză, care să determine suspendarea lor, concediile polițiștilor își vor urma în vara aceasta, cursul lor normal. Polițiștii se vor bucura, cel puțin de data aceasta, de o odihnă bine meritată și cu mult merit câștigată.

Șomajul e în scădere. Încă o bucurie pentru polițiști. Creșterea șomajului ne-a dat destul de lucru prin dezordinele și abaterile ce le-a prilejuit. Se afirmă însă că șomajul e mult în scădere, iar la toamnă, deodată cu marile lucrări pentru construirea șoselelor naționale, șomajul va deveni o problemă aproape fără repercusiuni sociale.

Din cauza grevei lucrătorilor tipografi, care s'a terminat abia acum, revista noastră apare cu întârziere ce e drept, însă în condițiuni tehnice mai bune și cu un material select, așa că cetitorii vor fi compensați de lipsa ei, prin îmbunătățirile ce am realizat.

Un succes al poliției noastre de identificare. Serviciul de identificare de pe lângă parchetul București a reușit să furnizeze siguranței generale din Roma, un prețios document antropometric, menit să afirme încă odată perfecțiunea la care a ajuns acest organ auxiliar al poliției judiciare. Iată despre ce e vorba:

Poliția Italiei a capturat deunăzi pe un foarte istet plâsmuitor de înscrieri civile și comerciale, anume Charles Blanc. Având însă indicațiuni că arestatul își ascunde adevărata lui identitate și mai ales trecutul, a solicitat tuturor polițiilor eu-

ropene deslușiri, adresându-le câte o copie fotografică da pe cazierul și amprentele digitale ale infractorului. Confruntarea pieselor s'a făcut la serviciul identificării din parchet. Rezultatul a fost surprinzător: falsificatorul Charles Blanc din Roma, e acelaș personaj care sub numele de Albert de Coist a făptuit câteva ingenioase escrocherii în România prin anul 1923, și tot acelaș ins care sub diverse nume — mai mult sau mai puțin blazonate — a comis o lungă serie de furturi, spargerii, etc. în Franța și Elveția prin anul 1907. Cazierul justiției române a fost remis celei italiene.

Moartea lui Conan Doyle. Autorul eroului polițist Sherlock Holmes a încetat din viață, în vârstă de 71 ani. Născut la 22 Iunie 1859, la Edinburg, Arthur Conan Doyle a studiat medicina, pe care a practicat-o multă vreme în Southsea. A călătorit mult, în care timp s'a ocupat de literatură. Celebru l'au făcut însă numai romanele cu aventurile lui Sherlock Holmes. Cu o imaginație prodigioasă el a dat acestor romane, cari au făcut înconjurul lumii, o deosebită putere de atracție. A fost o vreme, și poate mai există și astăzi, când fasciculele cu aventurii ale acestui polițist, erau lectura favorită a tineretului, deși mare parte din ele, nu mai erau opera lui Conan Doyle. Eroul lui devenise un personaj viu, existent, iar calitățile extraordinare, cu care îl investise creatorul său, făceau posibilă atribuirea oricărei extravagante, așa că n'a fost de loc greu să se scrie atâtea aventurii senzaționale de către diverși profitori.

Cum a ajuns Conan Doyle să-și boteze popularul erou cu numele de Sherlock Holmes, iată ce povestește în memoriile sale apărute în 1925:

„Mi-am botezat eroul Holmes, deoarece acesta este un nume foarte comun, și fiindcă am vrut să rup cu obiceiul lui Dickens, care își boteza eroii cu nume, ce constituiau oarecum o aluzie la profesiunea lor.”

„In ce privește celalalt nume de Sherlock, l'am împrumutat dela partenerul meu de cricket.”

Meritele romanelor lui Conan Doyle sunt că ele prezintă pentru prima oară romanul polițist pe un plan științific. De aceea se poate afirma, cu sinceritate, că ele au fost în bună parte repercurorii poliției științifice de astăzi.

Figura legendară a detectivului lui Conan Doyle, a reușit să nască o nouă noțiune de comparație în lumea criminalistică: ori de câteori se remarcă o abilitate specială a unui polițist sau cercetător în domeniul investigațiilor criminale, el este poreclit cu numele lui Sherlock Holmes.

Statutul pietonilor. Prefectul poliției din Paris, a elaborat un nou „statut al piefonilor” care va intra în vigoare în primăvara anului viitor.

Pietonii vor avea dreptul să treacă dela un trotuar la celalalt numai în anumite puncte care vor fi însemnate cu cercuri de aramă. Este oprit de a străbate strada în diagonală și de a stra în mijlocul drumului.

Pe străzile unde circulația este condusă de un polițist, pietonii trebuie să aștepte până ce el oprește circulația automobilelor și a celorlalte vehicule, ca să treacă strada.

Automobilistii sunt obligați să dea întâietatea pietonilor care trec pe liniile indicate cu cercurile de aramă.

Pietonii care nu vor ținea seamă de circulara prefectului, vor fi amendați, pe loc.

Imaginea asasinului în ochii victimei.

O nuvelă a celebrului romancier american Edgar Poë a stârnit acum câți-va ani mare vâlvă, prin originalitatea subiectului. Se întâmplase o crimă. Toate încercările pentru a prinde sau identifica măcar pe asasin, au rămas fără rezultat. Atunci unui reporter îndrăzneț îi veni o idee, că imaginea criminalului trebuie să fi rămas întipărită în ochiul sticlos al victimei, ca cel din urmă subiect asupra căruia fusese fixat.

Ori, acum a survenit un fapt, care reamintește de această nuvelă, atât din punct de vedere științific, cât și din punct de vedere criminalistic. În noaptea dintre 16 și 17 Iunie, a fost găsită, ucisă, în localitatea Minsk-Masowicky, ce se află la o jumătate oră distanță de Varșovia, spălătoreasa Jenkowska, o femeie de 24 de ani. Singurul martor al crimei era o fetiță de 3 ani, copilul nelegitim al asinatei și al iubitelui său. Din plânsetele ei nu se putea înțelege altceva, decât că „Papa” fusese în acea noapte acasă și s'a certat cu mama ei. Nici un alt indiciu nu a putut fi găsit pentru identificarea criminalului. Cum poliția locală nu putea avea nici o bănuială, se încercă să se dea de urma asasinului, cu ajutorul unui câine polițist. Inteligentul animal luă urma asasinului, care ducea până la un părau: acolo, câinele miroși în sus și jos malul apei, până ce însăfârșit dădu peste un vad, de unde urmele duceau apoi până la stațiunea de cale ferată. Din cauza pământului noroios, animalul pierdu aici urma asasinului.

Atunci poliția locală anunță Prefectura de Poliție din Varșovia, iar aceasta trimise la fața locului pe unul dintre cei mai destoinici funcționari ai săi. La cercetarea cadavrului, acesta găsi sub unghiile ucisei, câteva fire de lână verde și hotări să-și îndrepte cercetările, pentru a descoperi pe acea persoană care ar fi putut purta o haină făcută din lână verde. La o a doua cercetare a cadavrului, îl intrigă privirea fixă a ochilor rămași deschiși și spre marea lui uimire, i se păru că vede în ochiul stâng contururile unei imagini ciudate. Mănat de un simțământ nedefinit, el hotări să cerceteze această imagină mai de aproape. Îndată se și așeză să fixeze pe placa aparatului său fotografic, pe care-l purta veșnic cu sine, imagina din ochi. Și într'adevăr, pe fotografie, apărură contururile bine definite ale unei femei, care ținea un lung cuțit în mână. Între timp amantul asinatei fusese arestat, dar el nega cu încăpăținare, orice amestec în această crimă. Întrebat unde este nevăsta legitimă, el declară că nu știe, deoarece se certase cu ea și deatunci ar fi dispărut de acasă. După multă osteneală fugara a fost găsită și arestată. Ea negă la început crima, chiar și atunci când i se arătă jacheta de lână verde, pe care și-o lăsase acasă. Când însă polițistul îi puse sub ochi fotografia propriei sale siluete fotografice ce fusese luată din pupila fixă a celei ucise, asasina nu mai putu nega și își recunoscă crima.

Astfel că nuvela lui Edgar Poë, prin coincidență, sau grație unei bănueli bazată pe deducțiuni științifice s'a adevărit a fi prevestit o nouă modalitate de a indentifica pe asasini. Încă odată deci fantezia unui scriitor a servit o cauză științifică.

Din extraordinarele aventurii ale unui polițist australian *De B. M. Crocker.*

Acu treizeci de ani, pe când nu se îngărămădea încă atâta și tot felul de lume ca astăzi în Australia, eram angajat ca soldat simplu la poliția călare. Plecasem, ca alte mii de tineri fără avere, să-mi încerc norocul prin terenurile aurifere; așteptările mele însă nu numai că au fost înșelate, dar am pățit ca și cănele din fabulă, cu carnea și cu umbra ei, adică am prăpădit și aurul ce aveam, și tot ce am mai avut de preț.

După ce luni de zile mă căznisem săpând într'un teren aurifer exploatat de mult, stăruind uneori ceasuri întregi în apă până la genunchi, tovarășul meu dispăru într'una din zile cu puținul praf de aur ce strânsesem, — și mă lăsă drept ori ce avere cu târnăcopul, cu sita și cu hainele de pe mine. Într'o astfel de tristă situație m'am putut socoti fericit să pot dobândi un angajament la poliția călărească; reputația mea de om curajos și bun călăreț, era tot ce puteam să ofer ca garanție.

Solda era însă slabă, și de drumul spre noroc eram acuma foarte departe. De lucru aveam destul, dar cu înaintarea era greu de tot. Trei ani servisem, și eram încă tot numai soldatul Thomson, așa că începusem să mă tem că așa voi rămânea până la sfârșitul zilelor mele, când înșfârșit valurile vieții se hotărâră să mă salte.

Două zile de-a rândul urmărisem o bandă faimoasă de hoți de codru și ne întorceam la carțier fără rezultat; când să ne adunăm iar, după un timp de repaos ce ni se acordase, făcurăm constatarea de mirare că soldatul Martin lipsia. Spre seară era, când iapa lui albă veni în galop, fără călăreț, plină de nădușală și de praf; șeaua era neatinsă pe ea, urme de sânge n'am putut vedea, — niciun indiciu cât de slab despre soarta posibilă a călărețului. Căzuse oare într'o cursă? Luase calul vânt și-l trântise pe undeva în pădure, lăsându-l pedestru într'un labirint greu de descurcat?

Noaptea nu puteam încerca nimic. Dar cum se luminează de ziua pornirăm în cercetare amănunțită. De geabă; cinci zile de-a rândul băturăm drumurile și pădurile în toate direcțiunile, într'o

rază de zece mile; n'a rămas necercetat nici un șanț, nici un tufiș, — dar cu toate silințele neobosite ce ne-am dat, n'am putut descoperi nici-o urmă despre camaradul dispărut. Martin, unul din cei mai strașnici polițiști din companie, dispăruse cași când pământul s'ar fi deschis și l'ar fi înghițit.

Căpitanul nostru conducea cercetările cu un zel foarte mare și cu o agerime neîntrecută, și de aceea nesuccesul lor îl enerva și îl adusesse într'o stare de surescitare cum nu-l mai văzusem. În cele din urmă fu nevoit să părăsească momentan garnizoana noastră, căci primise ordin de serviciu pentru opt zile într'un alt cerc. Înainte de a pleca, trimise să mă cheme, ca să-mi vorbească între patru ochi.

— Thomson, îmi zise, — dumneata ești băiat deștept, pe cât te știu. Dă-ți toată silința, fă tot ce știi și ce poți, ca să dăm de urma camaradului nostru. Dacă vei reuși, îți garantez că vei fi înaintat; în orice caz vreau să știu peste opt zile când mă întorc, unde e Martin, viu sau mort. Atâta-ți spun, și acuma adună-ți toată puterea de pătrundere și de făptuire.

Luai poziția reglementară și salutai murmurând ceva despre „îndeplinirea datoriei”, — dar în sinea mea mă întrebam: cum să îndeplinesc oare eu, ceea ce nu isbutise să ducă la capăt unul din cei mai experți ofițeri de poliție? Nu era decât posibilitatea ca pura întâmplare să-mi vină într'ajutor.

Ziua și noaptea afacerea nu-mi ieșea din cap, și pot să spun cu toată conștiința că aveam mereu înaintea ochilor pe cel dispărut, fie că cercetam stânele de oi de prin apropiere, fie că băteam măcănișul sau puneam să sece o baltă sau alta.

Trei zile trecuseră acuma din timpul prețios ce mi se lăsase. Nu le pierdusem ca zel depus, — ca rezultat însă sburaseră fără folos. Nici urmă, nici bănuială de urmă despre camaradul nostru dispărut n'am putut găsi, oricât am căutat, am săpat, am secat șanțurile de apă. În cele din urmă sosi și presara zilei în care căpitanul avea să se

întoarce, și eu eram încă tot atât de departe de perspectiva înaintării mele ca și în prima zi a plecării lui, — cu toate drumurile nesfârșite ce bătu-sem cu toate nopțile mele nedormite! — În seara aceea eram ca zdrobit de ostenele îndurate în zadar; îmi luai repede cina și mă aruncaii pe patul meu de campanie; de oboseală și sleire de puteri, căzui numai decât într'un somn adânc.

Cât am dormit n'aș putea să spun, dar luna îmi lumina odaia ca ziua, când niște pași grei mă deșteptară. Cineva încălțat cu cizme de călăreț, intrase și se apropia de capătul patului meu... Mărturisesc că am fost cuprins de o mare spaimă, când am recunoscut pe Martin.

— Allo! îi strigai. Unde naiba te ascunseși, omule? De ce nu te-ai anunțat la raport?

Niciun răspuns; — dar pe Ned Martin îl știam și altfel om tăcut.

— Ne-ai tras o sperietură strașnică și ne-am scrântit căutându-te!

Sedeam în pat și mă uitam cu încordare la camaradul meu; fața lui era ce o paliditate ciudată, ca de mort. Ochii lui, cari întâlneau acum pe ai mei, aveau o privire fixă fără viață — bietul băiat, de atâta rătăcire prin pădure o fi de jumătate mort de foame îmi ziceam.

— Ei, ce e cu tine, măi! — mă răstii acum la el, scos din răbdări. Nu poți să vorbești, la dracu!

Martin n'a fost niciodată vorbăreț de felul lui; totuși după o lipsă de zece zile să stea așa înaintea mea, să se uite țintă la mine, și să nu grăiască o vorbă, asta mă scotea din sărite.

— Pe unde ai umblat omule? îi strigai cu mânie?

Abia acum însfârșit îmi isbi urechea răspunsul răgușit, cu un glas ce nu-l mai recunoșteam și ca venind de departe.

— Spre apus... zece mile... Stâna lui Laffan... în dosul colibeii... șase metri... șase urme adâncime...

Apoi se întoarse deodată și ieși pe ușă, cum intrase. Sării din pat ca să-l ajung și la lumina lunei zării o pată mare neagră pe dosul uniformeii lui, întocmai sub umărul stâng. Trecu prin bucătărie spre ușa exterioară, — eu după el strigând: — „Stai măi!“ și „Așteaptă, măi!“ — dar când să ajung și eu pe pragul ușii, în curte nu mai era nimeni. Dispăruse... Unde? unde?

Oricât îmi încordam privirea, de jur împrejur nu se vedea tipenie de om. Lumina rece, fantastică, a lunei, se întindea peste șesul întins din care răsăriau numai câțiva rari copaci șubrezi. Deodată mă cuprinse un fior neexplicabil. Mă întorsei, închii toate ușile cu mâinile tremurătoare și mă ghemuii iar în pat, sub plapumă, unde rămăsei așa, în sudori reci și cu inima bătându-mi să se rupă, — ceasuri întregi, mie mi se păreau tot atâtea zile! Văzusem un duh din altă lume...

Luptam cu turburare împotriva simțirii de groază, ce amenința să mă copleșească, — dar care în cele din urmă cedă. Nu era oare un vis greu, un coșmar, și nimic altceva, — pe care dimineața la deșteptare aveam să-l uit? Urmând unui îndemn ciudat, mă dădui jos din pat cu teamă, aprinsei lumânarea și scrisei pe o bucată de hârtie: „Zece mile spre apus; stâna lui Laffan; șase metri îndărătul colibeii; șase urme adâncime.“ Apoi mă cuibării iar sub plapumă, stând așa la cumpănă între

frică și dorința de făptuire. Dacă totul n'a fost decât un vis absurd, mă făceam de râs înaintea trupei întregi, ducând-o la zece mile de aici așa de geaba, și aruncând bănuiala asupra cine știe cărui nevinovat! În locul înaintării, riscam astfel să fiu dat afară cu rușine și ocară...

Stăteam astfel la îndoială, când hotărându-mă să dorm și să-mi uit visul, — când iarăș propunându-mi să merg pe urma arătată de Martin și să-mi încerc dar astfel norocul. În sfârșit adormii cu ferma hotărâre să nu mă mișc din loc. Dar și în ațipirea de acum ceva inesplicabil mă îndemna să alerg totuși la stâna lui Laffan; o voce ca din altă lume par'că-mi șoptea în ureche: „Ți-a ieșit în sfârșit norocul în cale; nu-l scăpa din mână.“

După o chinuitoare nehotărâre de ceasuri întregi, chemai pe toți camarazii, fără a le destăinui însă nimic. Îmi suna mie propria mea voce ca o voce străină când le dădui, cu o siguranță și fermitate ce nu mi-aș fi crezut, ordinul: „Fiți gata; peste o jumătate de ceas pornim, ne ducem la stâna lui Laffan. Luați un cal în plus... iapa lui Martin de pildă... Funii, cătușe și câteva sape.“

Firește, camarazii începură numai decât să mă ia peste picior, — dar eu rămăsei indiferent la toate glumele lor proaste.

— Ce? ai și prins pasărea în laț? Ți-a dat de veste cineva prin telegraf unde e? Ne așteaptă Martin la dejun, ce?

Acestea și alte observații la fel făceau mai toți; dar eu mă făcui n'aude și nici nu clipeam. În sinea mea, firește nu eram atât de încrezător pe cât mă arătam, — și deși mă pusei, cu toată hotărârea unui om ce merge la isbândă sigură, în fruntea trupei conducând-o în goana cailor, inima îmi bătea neliniștită și sudori îmi acopereau fruntea.

Dela desfășurarea evenimentelor ce aveau să urmeze până într'un ceas, atârna viitorul meu întreg. Fără nici-o îndoială, una din două avea să se întâmple: sau aveam să fiu gonit din poliție ca un nătărău primejdios, — sau aveam să dobândesc în toată Australia de vest reputația și celebritatea celui mai fin nas de polițist. Care din aceste două cazuri avea să se întâmple?

Abia era ora șapte de dimineață când impresuram coliba, — coliba despre care fusesem înștiințat. Ciobanul lui Laffan era un concediat ca pedeapsă și acum de mai mulți ani aici la stână. Ticălosul, — Henderson îi zicea, — avea o față strâmbă și vorbea peltic, — dar era de o constituție de Hercule. Când intrai în colibă însoțit de patru din oamenii mei, el tocmai era plecat deasupra cuptorului, unde își frigea o bucată de miel pentru dejun.

— Ce este? îngână uitându-se peste umăr. Ce vreți? S'au furat oi, ori dau năvală negri? Ce vreți cu mine?

— Te vrem pe tine însuși, răspunsei repede. Te arestez, scosei cătușele, — pentru asasinarea soldatului polițist Martin.

Nici nu isprăvii bine vorba, — găliganul sări furios și aruncă cu frigerea spre mine.

— Puneți-i cătușele, ordonai eu.

— Cum cătușe? ce cătușe? urlă el, sbătându-se ca o fiară. Pentru ce? Ce dovezi aveți? Pot să jur că pe Martin nu l-am văzut delă Crăciun. Asta o să mi-o plătiți... O să mușcați pământul... o să atârnați în spânzurătoare! — îngână el spumegând de furie, când cătușele îi fură puse.

Comisarul: Semnele dv. particulare?

— O aluniță deasupra genunchiului drept.

— Ce v'a apucat să vă legați de un om nevinovat? Așteptați voi, să aflu Laffan și bătrânul vostru despre isprava asta! Ce am eu cu Martin, ce știu eu de el? ... — striga mereu, însoțind aceste cuvinte de înjurăturile cele mai violente. — „Acuma unde vă duceți?” — țipă deodată strident.

Eu îmi urmam liniștit și sigur drumul arătat de duhul camaradului; totuși, tremuram puțin când poruncii acuma să descalice doi oameni și să vină cu sapele. În vremea asta măsurasem cu inima svâcnind șase metri dela peretele dindărăt al colibeii; dădui ordin oamenilor să sape în acel loc.

Terenul era moale, o împrejurare suspectă, și pentru mine încurajatoare: totuși munca nu era ușoară. Când groapa fu la o adâncime de cinci urme, și tot nu se arăta încă niciun semn, simțiam că la fiecare lopată de pământ ce se svârليا afară pe iarbă, mă străbătea un fior rece.

— Ia te uită! zise deodată unul din cei cari săpau, făcându-și cruce, e un cadavru aici!

— Uite și o cizmă de călăreț! adaogă cellalt îngrozit.

Acuma sapele lucrau cu și mai mare înfrigurare, bulgării sburau din groapă și curând după aceasta auzii pe cei doi oameni exclamând amândoi deodată — „E Martin!”

Apoi când unul când altul: — „Ucis! ... De zece zile îngropat!... Bietul Martin! ... Ce-au avut cu el?... Cum s'a întâmplat!?” ...

Bietul Martin! îmi ziceam și eu; pe ăsta nu-l mai învie nimenea... Dar îl descoperisem, și reputația mea de polițist ager era mântuită.

Constatarăm că fusese înjunghiat în spate și apoi îngropat cu tot ce avea pe dânsul, afară de revolver. Strigai oamenilor cari păzeau pe omul încătușat să-l scoată afară și să-l aducă la fața locului.

Mai întâi căută să se împotrivescă, dar apoi se răsândi și se lăsă condus până în fața groapei, în fundul căreia zăcea victima sa. Rămase ca trăsniț, înholbând ochii, — apoi întoarse spre mine o privire rătăcită.

— Dracu să te ia! îngână cu vocea sugrumată. De unde ai știut? Cine ți-a spus?

— ăsta nu te privește; e treaba mea.

— N'a fost nimeni aici, nici măcar cânele. N'a văzut nimeni nimica. De mult îi purtam sâmbetele, blestematului ...

— Ia vezi, nu mai și înjura acuma, — îi zisei; — ai destule păcate să-ți tragi; mai bine ține-ți gura.

— Să-mi țin gura? la ce? Tot la spânzurătoare aia o să mă ducă! Așa spunea și el. Da, ăsta e revolverul lui ... nu m'am îndurat să-l îngrop cu dânsul, prea era frumos ... Hei, de l-aș avea în mână, și de mi-ar fi mâinile slobode, ce de găuri v'aș mai trânti în scăfârlii, blestematilor! Acuma pot să spun cum a fost: „Martin s'a oprit aci, a descălecat și a intrat în colibă să-și aprindă pipa; când s'a plecat să ia un cărbune cu cleștele, eu dela spate i-am înfipt cuțitul drept subț lopățica din stânga. Cuțitul se vede că i-a atins inima, lovitură era de moarte ... A zis numai atâta: — „O să te spânzure!” — apoi: „Mamă!” Sângele l-a înecat în piept. Când am văzut că nu mai mișcă, l-am scos afară de picioare și l-am îngropat unde l-ați găsit. Ați mai adurmecat voi și mai nainte pe-aicea, dar n'ați mirosit nimica. Nimenea nu văzuse nimic, nu rămăsese nici-o urmă, — mă în-

Cetiți în numărul viitor

premiile

revistei »Gardianul«

grijisem eu bine să nu rămână! Calul i l-am dus departe, la patru mile de-aicea, și de-acolo i-am dat drumul ... Cum ați descoperit locul, — e o minune! Cum ați făcut, ce-ați dres? ...

Dădui din umeri.

— Să poate, urmă el, să vă fi spus chiar el.

Umbla noaptea, strigoii, se sgâia pe fereastră, cât și cânele începea să urle și se ascundea sub pat. Era așa de bine îngropat, — nu putea dracului să stea acolo liniștit și să nu mai iasă la plimbare?!

Îngroparăm iar pe Martin acolo unde îl găsisem, legarăm pe Henderson pe calul mortului și îl duserăm în tabără. Luarăm cu noi și cânele.

Approape în acelaș timp când ne reîntorceam sosi și căpitanul căruia i-am predat conform regulamentului pe prizonierul nostru.

Superiorul meu nu mai putea de bucurie, mă copleși cu toate laudele pentru agerimea mea, și și-a ținut cuvântul și în ce privia înaintarea mea. Dar, deși până acuma n'am spus nimănuia adevărul, mărturisesc aici în toată sinceritatea, că și laudele, și înaintarea, și frumoasa carieră ce am făcut apoi, ca polițist celebru, toate astea nu le-am datorit și nu le datoresc iscusinții sau pătrunderii mele, ci numai destăinuirii ce mi-a făcut duhul polițistului Martin.

Jurisprudență

Ofițer de poliție. De câte ori este vorba de o plângere în contra unui ofițer de poliție judiciară, auxiliar al parchetului, conf. art. 493 pr. pen., — partea vătămată nu are dreptul a se plânge deadreptul la Curtea de Apel, — ci urmează a se adresa parchetului general de pe lângă acea Curte, și numai acesta poate, după cercetări, să trimită afacerea spre judecare la Curte. (Curtea de Apel Constanța, Dec. 268/1025, Bul. Curții de Apel, an. III, pag. 358).

Subcomisarul culpabil de a fi executat cu întârziere, un mandat de arestare ce avea însărcinarea să execute, urmează a fi judecat de tribunalele corecționale, care au plenitudine de jurisdicție corecțională, întrucât se constată că el a săvârșit faptul imputat în calitate de ofițer al poliției administrative, iar nu al poliției judiciare. (Cas. II, Dec. 411/923, Jurisprud. română, an. X, pag. 261).

Jandarmi. Jandarmul-șef de post, neputând fi asimilat nici cu militarul în activitate, nici cu militarul concentrat, el urmează să fie citat la domiciliul sau reședința sa, iar nu prin regimentul căruia aparține. (Cas. II, Dec. 854/1925, Pandectele săptămânale, an. I, pag. 235).

Jandarmul, în comunele rurale, este competent să instrumenteze și să trimeată în judecată pe infactorii la legea beției. (Jud. ocol. Herța c. de jud. 320/926, Jurisprud. generală an IV, pag. 884).

Jandarmii sunt agenți ai forței publice, nu funcționari administrativi. Delictele comise împotriva lor se pedepsesc de art. 185 din codul penal. (Cas. II, Dec. 3958 din 1925, Pandectele săptămânale, an. II, pag. 271).

Jandarmul nefiind un funcționar activ în sensul art. 184 cod. penal, faptul de lovire comis asupra lui pe când se află în exercițiul sau cu ocazia exercițiului funcțiunii, cade în prevederile art. 185 cod. penal, iar nu ale art. 184 cod. penal. (Cas. II, Dec. 3958/925, Jurisprud. gen., an. IV, pg. 335).

Faptul comis de un jandarm în calitate de ofițer de poliție judiciară, față cu disp. art. 493 proced. pen. este a se judeca de Curtea de Apel. Art. 23 din noua lege a jandarmeriei n'a derogat dela acest principiu. (Jud. ocol. Tg.-Frumos. cart. de jud. 538/924, Jurisprud. generală, an. II, pag. 845. Idem Cas. II, Dec. 1155/923, Jurisprud. generală, an. I, pag. 496. Idem Cas. II, Dec. 1647/924, Jurisprud. generală, an. II, pag. 777).

Jandarmii rurali, ofițeri de poliție, sunt competenți să închee procesele-verbale constatatoare ale infrațiunilor la regulamentul controlului alimen-

telor și băuturilor. (Cas. II, Dec. 1560/924, Jurisprud. generală, an. II, pag. 844).

Când actul vătămător comis de un jandarm nu e urmarea unui ordin primit din partea autorităților, ci numai în calitatea lui de soldat, — auto-ritățile nu sunt ținute a răspunde dauna din pricina acestei vătămări. (Curtea de Apel, Chișinău, t. I, Dec. 28/926, Buletinul Curților de Apel, an. III, pag. 182).

Caporalii jandarmi rurali, fiind numai agenți de poliție, sunt a se judeca, pentru delictele comise de ei în exercițiul funcțiunii, de tribunalele ordinare, nu de Curtea de Apel. (Cas. II, 2484/923, Jurisprud. generală, an. II, pag. 171).

Biroul populației. Buletinul de înscriere la biurul populației face suficientă dovadă a domiciliului (Trib. Teleorman, s. I, 3 Noemvrie 1925, Pandectele săptămânale, an. II, pag. 92).

Șeful unei autorități publice, care conf. art. 17 din regul. biuroului de populație e dator să ceară înscrierea la acest birou a unui funcționar subaltern venit nou în serviciu, nu poate fi pedepsit penalicește dacă nu procedează așa, deoarece obligația aceasta impusă lui este numai o dispoziție de favoare pentru funcționari. (Jud. ocol. Ocna-Sibiului, 10 Iulie 1924, Jurisprud. generală, an. II, pag. 838).

Contravenția neînscrierii la biurul populației fiind o infrațiune continuă, ea nu se prescrie decât printr'un an dela noua înscriere tardiv făcută, iar nu printr'un an dela aplicarea legii. (Jud. ocol. Tătărești, c. de jud. 800/926, Jurisprud. generală, an. V, pag. 107).

Legea poliției rurale. Introducerea de pa-seri în livezi, vii, etc., nu constituie contravențiunea prevăzută de art. 103, al. 6 din legea poliției rurale, care vorbește în el de „vite”. (Cas. II, Dec. 1407/924, Jurisprud. generală, an. II, pag. 848).

Art. 103, al X, din legea poliției rurale se aplică numai acelorora, cari cu rea voințăucid, la țară, vitele altora, când ele se găesc pe loc străin, adică nu pe locul acelorora, cărora aparțiunea vitele ucise și nici pe locul celui ce le-a ucis. (Cas. II, Dec. 2683/1924, Jurisprud. Rom. an. XII, pag. 190).

Comerț ambulant. Este nul procesul-verbal de contravenție dresat de un jandarm împotriva unui negustor ambulant, dacă prin el nu se determină care era marfa ce se vindea. (Jud. ocol. Tătărești, c. de jud. 831/926, Jurisprud. generală, an. V, pag. 266).

Lucruri mici *lumea mare*

Filme judiciare. În lupta contra răufăcătorilor, poliția a purces să se servească de filmul cinematografic. Înainte de toate se proiectează introducerea filmului pentru instrucția polițiștilor prin imagini, care să le arate metodele moderne de investigație, în special găsirea urmelor, piesele de convingere, verificarea lor, etc.

O altă serie de filme va fi destinată nu numai pentru poliție, dar și pentru public, în scop de a-i arăta procedeele în practică pentru căutarea răufăcătorilor precum și a metodelor la care recurg răufăcătorii pentru săvârșirea delictelor. Inginerul Nelken s'a specializat în fabricarea de filme destinate să învețe publicul cum să se servească de cele mai bune mijloace de apărare împotriva tâlhărilor și bandiților.

Doctorul Hellwig, președintele tribunalului din Potsdam, a trimis Institutului internațional de cinematografie educativă un raport prin care cere „cinematografierea inculpaților în momentul arestării, în acest moment mimica, mișcările și atitudinile lor, fiind cele mai caracteristice”.

Experiența judiciară dovedește că fotografia, oricât ar fi de perfectă, nu este un mijloc de identificare atât de sigur ca filmul, iar studiile relative la psihologia martorilor arată că recunoașterea unui individ se face mai ales având în vedere gesturile și atitudinile sale în scop de a se salva etc.

Filmul arestării, proiectat în fața martorilor, le va permite de a recunoaște pe inculpați cu mai multă siguranță.

Într-o afacere recentă, poliția franceză a avut ideea de a filma pe inculpați și de a proiecta filmul cu texte explicative în cinematografele principale din oraș și periferie timp de opt zile.

În urma acestui fapt s'au prezentat 15 martori cari au furnizat poliției informații precise cu privire la acești delicvenți. Martorii au declarat că n'au putut să recunoască pe inculpați nici după semnalmentele poliției și nici după fotografiile publicate în ziare. Filmul însă le-a permis să identifice pe inculpați după expresia animată a atitudinii și fizionomiei lor.

Se discută mult și propunerea de utilizarea cinematografului în sălile Curților cu jurați în scop de a lămuri pe jurați în afacerile criminale.

La toate acestea se mai adaugă și planul de a pune în serviciul justiției și filmul sonor.

Detectivul psiholog. Într-o prăvălie fără să știi dinainte ce ai să cumperi. Te duci la un

restaurant fără să te gândești în prealabil ce ai să mănânci. În prăvălie, la restaurant, mai stai și te gândești, alegi, până ce te hotărăști. La gară însă nu te duci decât hotărât, știind dinainte unde vrei să pleci și cu care tren. Aceste adevăruri de psihologie mărunță le cunoaștea și detectivul italian Madonno din Turin. Deunăzi fiind la gară, observă pe un individ care studia mersul trenurilor, apoi se duse la un ghișeu, dar se răsândi, se prezentă la alt ghișeu și iar se răsândi. În sfârșit, se apropie, parcă cu mai multă hotărâre, de un al treilea ghișeu, ca să-și cumpere un bilet într'o direcție cu totul opusă. Această purtare i se păru detectivului suspectă. Cum se poate că omul ăsta nu știe dinainte unde vrea să plece?... Madonno se gândi să încerce o lovitură. Se apropie de călătorul elegant îmbrăcat și fără multă discuție, îl arestă. Experiența îi reuși de minune, căci captură pe Battista Ferrario, un bandit și falsificator de monede din cei mai primejdioși, pe care poliția italiană îl caută, în zadar, de patru ani. Ferrario, după ce făcu diferite incursiuni în Franța și altele state europene, se întorsese în Italia, convins că i s'au pierdut urmele și grimat așa ca să nu-l recunoască nici cel mai iscusit detectiv. Totuși a căzut în capcană din cauza nehotărârei manifestată înaintea ghișeelor de bilete.

Criminali savanți. Furtul de microbi de ciurmă care s'a săvârșit într'un laborator chimic din Franța în ultimul timp, anume pentru scopuri criminale, ne amintește delictul săvârșit de o manieră cu totul specială, când răufăcătorii nu au urmat calea obișnuită a înlăturării victimelor prin revolver, ci s'au folosit de modalități și instrumente cu totul neașteptate. Este surprinzător cât de ascuțită este câteodată mintea unor criminali și de câtă inteligență și bagaj de cunoștințe dau dovadă, pentru așa ajunge scopul.

Asasinatele cu ajutorul microbilor sunt extrem de rare în istoria criminologiei. Totuș nu trece an fără ca să nu se fure din vreun laborator științific tuburi cu cei mai periculoși baccili. Furturi de acest gen au fost săvârșite în ultimii doi ani, la Paris, la Londra, la Lyon și la Moscova. Cu aceste ocazii s'au furat microbi de ciurmă, viruși de holeră și tifus. În nici unul din aceste cazuri însă, nu s'a auzit ca hoții, care întotdeauna au rămas nedescoperiți să fi isbutit să se folosească de microbii furați, în scopuri ucigașe. Mai pline de izbândă au fost în schimb încercările asasinilor, care

s'au folosit de radium ca mijloc de ucidere. Este știut că radiumul împrăștiie raze care omoară persoana asupra căreia se revărsă timp mai îndelungat.

O vâlvă nemaipomenită a stârnit, acum câțiva ani, asasinarea unui foarte bogat fabricant american, din statul Virginia. Vârșnicul fabricant muri după o boală îndelungată, dar misterioasă, căci niciodată doctorii nu au izbutit să-i definească natura. Deabia după câteva luni a fost arestat un inginer, care moștenise întreaga avere a fabricantului. Inginerul era acuzat că ar fi pus în piatra unui inel pe care îl dăruie bătrânului, o bucățică de radium. Fabricantul a purtat acest inel până la moartea sa și razele împrăștiite de imperceptibila părticică de radium, ar fi fost cauza sfârșitului său. Cum însă o probă hotărâtoare nu a putut fi adusă împotriva lui, inginerul a fost achitat.

Mai interesant este însă al doilea caz, care s'a petrecut la New-York. Și aci este vorba de un asasinat prin radium, asasinat pe care îl săvârși un medic asupra unei femei divorțate, din gelozie. Medicul dăruie iubitei sale, care se măritase cu un alt bărbat, mai bogat decât el, o mică amuletă din platină, pe care tânăra femeie o purta fără întrerupere la gât, cu un lanț gros de aur. După 6 luni nenorocita femeie prezintă semne de otrăvire, iar după câteva săptămâni, muri. Moartea părănd bizară, se făcu autopsia cadavrului și atunci se stabili că ea a survenit în urma otrăvirii prin radium. Poliția pornind cercetări, a găsit amuleta oferită de tânărul doctor și în mijlocul ei o bucățică infimă de radium. Dar nici acest caz nu a putut fi complect elucidat, deoarece doctorul, între timp, se sinucise.

În Chicago un lucrător a încercat să se scape de puțin agreabila sa consoartă, așezându-i în pat un preparat ce conținea radium și pe care îl furase din fabrica unde lucra. Crima a fost însă descoperită, mai înainte ca radiumul să-și fi început opera distrugătoare și soțul fu condamnat.

Un alt caz, tot atât de curios, s'a întâmplat acum câțva timp, în Spania. Doi frați, cari se dușmăneau de moarte, locuiau două case învecinate. Unul dintră frați, optician de meserie, căuta să aprindă casa celuilalt, dar într'un mod cu totul neobișnuit, pentru a nu putea fi prins. Deaceea, el instală în turnul căsuței sale, o mare și puternică lentilă optică. Razele soarelui adunate astfel în lentilă, el le îndreptă asupra unui stog de fân din apropierea casei fratelui său și isbuti, într'adevăr să provoace un incendiu. Focul fu însă observat și stins mai înainte de a lua proporții. Opticianul a fost arestat și lentila, ciudatul și puțin obișnuitul corp delict, confiscat.

După cum se poate vedea din această scurtă statistică, criminalii cari posed oarecari cunoștințe științifice, sunt mult mai periculoși decât cei obișnuiți. Din fericire numărul acestora însă este foarte redus.

Cine e ucigașul? Presa spaniolă vorbește despre o dublă crimă săvârșită în condiții misterioase, a cărei lămurire a împiedecat o gravă eroare judiciară.

Într'o fermă îndepărtată din Doera, Portugalia, trăia un fermier tânăr cu nevastă-sa; neputând răzbi munca, angajară un tânăr păstor pentru cireada lor de vite.

După câțva timp ciobanul a fost găsit mort, înjunghiat. Deoarece prin împrejurimi nu putea fi bănuie nimeni de această crimă, poliția arestă pe fermier, fiindcă a găsit la el un pumnal ce se pot-

rivea cu rana cadavrului. Părea neîndoios că îl ucisese fermierul, fiindcă bănuia că se bucură de simpatiile tinerei sale soții. După arestarea fermierului, soția angajă alt cioban, dar și acesta a fost găsit mort după câteva zile.

Această dublă crimă, la un interval atât de scurt, făcu mare impresie și inspectorul de poliție din Oporto hotărî să plece la fața locului și să conducă personal investigațiile. De data aceasta nu se putu descoperi nici cel mai neînsemnat indiciu în contra cuiva. Inspectorul de poliție își îndreptă atunci atenția asupra cirezei de vite. Apropiindu-se de un taur tânăr, care îl impresionă prin vigoarea sa, inspectorul care fusese pe vremuri toreador, observă imediat că taurul ia o poziție de atac. Se îndepărta repede, cerând se i se dea un cal și o pânză roșie. De data aceasta inspectorul se apropiie de cireadă în postură de toreador și după prima ciocnire cu taurul, acesta sfârtecă calul. Era clar, Cei doi ciobani fuseseră înjunghiați de taur. Fermierul după această constatare oficială fu eliberat.

Impotriva hoților de automobile. Furturile de automobile, cari se săvârșesc în străinătate mai ales, cu o îndrăzneală uimitoare, au dererminat societățile de asigurare să institue premii foarte importante, pentru descoperirea celui mai bun mijloc de-a preveni aceste furturi. Printre nenumăratele invenții cari au fost provocate de aceste premii, cea mai interesantă și mai practică, este aceea a unui australian. În momentul în care o persoană străină de proprietarul automobilului se urcă în mașină spre a conduce, pe radiatorul ei apare o inscripție luminoasă cu cuvintele „furat”. Inscripția se face vizibilă îndată ce hoțul pornește motorul prin aprinderea electrică. Instalația de aprindere este pusă în legătură cu un buton secret, ascuns într'o parte a mașinii cunoscută numai de proprietar. Hoțul, neștiind unde se află butonul, pentru a apăsa pe el înainte de a pune în mișcare motorul, cuvântul „furat” apare pe radiator și este luminat atâta vreme, cât merge motorul. În felul acesta, atât trecătorii, cât și agenții de poliție, pot ști ori și când, dacă un automobil circulă cu învoirea proprietarului, sau dacă este furat.

Pentru siguranța pietonilor. Pentru a feri pe pietoni în timpul nopții, orașul Manchester a introdus un dispozitiv foarte ingenios.

Deasupra felinarelor electrice au fost fixate semnale luminoase la distanță de 30 metri. Printr'o simplă atingere a unui buton fixat la înălțimea omului pe suportul felinarului, apare o lumină de culoare portocalie, indicând conducătorilor de automobile ca să încetineze cursa lor. După zece secunde, lumina devine roșie, indicând șoferilor să oprească. Pietonii pot atunci să traverseze strada și șoferul nu-și poate relua cursa decât după ce semnalul roșu a dispărut.

Polițiști în smoking. Poliția americană nu cruță nici un efort pentru a urmări pe contravenienții la legea prohibițiunii. Astfel la două din cele mai elegante restaurante newyorkeze, Parc Central-Cazino și în saloanele hotelului Ritz Carlton 40 de agenți prohibițiști au întreprins o razie îmbrăcați cu toții în smoking.

Bineînțeles că nimeni nu bănuia, că acești domni eleganți frecventează localurile în calitate de detectivi. Au fost arestați o sumedenie de oaspeți, printre cari bogătași foarte cunoscuți care aveau la masa lor băuturi alcoolice.

GARDIANUL

Megosaaru